

Informator stanu Maryland, poświęcony zagadnieniom tranzycji niepełnosprawnych uczniów szkół średnich na rynek pracy

Wydział Edukacji stanu Maryland
Oddział Wczesnej Interwencji / Usług Edukacji Specjalnej

Proces tranzycji jest zakorzeniony w działaniach opartych na dowodach, będących wskaźnikami sukcesu pozaszkolnego.

Informator stanu Maryland, poświęcony zagadnieniom tranzycji niepełnosprawnych uczniów szkół średnich na rynek pracy

© Prawa autorskie należą do Wydziału Edukacji stanu Maryland, 2019 r.

Opracowano pod kierownictwem Marcelli E. Franczkowskiej, asystentki kuratora stanu, Oddział Wczesnej Interwencji i Usług Edukacji Specjalnej. W razie powielania niniejszych informacji, należy uwzględnić odniesienie do Wydziału Edukacji stanu Maryland, Oddziału Wczesnej Interwencji i Usług Edukacji Specjalnej. Wnioski o wyrażenie zgody na wykorzystanie informatora w stopniu przekraczającym dozwolony użytek, definiowany przez prawo autorskie, należy kierować do: Wydziału Edukacji stanu Maryland, Oddziału Wczesnej Interwencji i Usług Edukacji Specjalnej, 200 West Baltimore Street, Baltimore, Maryland 21201, +1(410)-767-0249.

Wydział Edukacji stanu Maryland nie przyzwala na jakąkolwiek formę dyskryminacji ze względu na rasę, kolor skóry, płeć, wiek, narodowość, wyznawaną religię, niepełnosprawność, czy orientację seksualną w sprawach dotyczących zatrudnienia, podczas zapewniania dostępu do programów, aktywności i równego dostępu do drużyn harcerskich, bądź pozostałych, uprzednio wskazanych grup młodzieżowych. Wszelkie pytania dotyczące polityki Wydziału należy kierować do urzędnika ds. równego traktowania, Biura ds. Równego Traktowania oraz Zgodności z Przepisami, Biura Finansowo-Administracyjnego kuratora stanu, Wydziału Edukacji stanu Maryland, 200 West Baltimore Street, Baltimore, Maryland 21201-2595, +1(410)-767-0433, faks +1(410)-767-0431, - telefon z wybieraniem tonowym/telefon tekstowy +1(410)-333-6442.

Karen B. Salmon, Ph.D.
Stanowy kurator oświaty

Emerytowany generał brygady Warner i. Sumpter, USA
Przewodniczący wydziału oświaty stanu Maryland

Larry Hogan
Dyrektor

Carol A. Williamson, Ed.D.
Stanowy kurator oświaty

Marcella E. Franczkowska, M.S.
Asystentka kuratora stanowego
Oddziału Wczesnej Interwencji i Usług Edukacji Specjalnej

200 West Baltimore Street
Baltimore, Maryland 21201
MarylandPublicSchools.org

Jak korzystać z informatora

Informator stanu Maryland, **dotyczący tranzycji niepełnosprawnych uczniów szkół średnich na rynek pracy**, dostarcza informacje dotyczące planowania kariery uczniom, rodzicom/opiekunom, wychowawcom oraz agencjom wspólnotowym. Mimo zindywidualizowanego planowania dla każdego ucznia, niniejszy dokument zawiera informacje wstępne, dotyczące wymogów tranzycji, opisanych w amerykańskiej ustawie o edukacji osób niepełnosprawnych (*Individuals with Disabilities Education Act - IDEA*) oraz zalecane strategie i środki, pozwalające na osiągnięcie pozytywnego wyniku.

Niniejszy informator opisuje następujące zagadnienia:

- Planowanie tranzycji (prowadzące do podjęcia zatrudnienia oraz kształcenia policealnego według IDEA)
- Role i zaangażowanie partnerów
- Wymogi uzyskania dyplomu ukończenia szkoły średniej w Maryland oraz certyfikat ukończenia programu licealnego, także przyznawanego przez szkołę średnią w Maryland.
- Podsumowanie wyników w nauce (dawne świadectwo szkolne Maryland)
- Uprawnienia a kwalifikowalność
- Pełnoletniość
- Ośrodki wsparcia dziennego w Maryland
 1. Wydziały resocjalizacyjne (*Division of Rehabilitation Services - DORS*)
 2. Ośrodek dla osób niepełnosprawnych (*Developmental Disabilities Administration - DDA*)
 3. Ośrodek leczenia zaburzeń behawioralnych (*Behavioral Health Administration - BHA*)
 4. Wydział ds. pracy, wydawania zezwoleń, oraz rozporządzeń - oddział rozwoju pracowników oraz kształcenia dorosłych (*Department of Labor, Licensing and Regulation - DLLR*)
- Świadczenia
- Biura ds. osób niepełnosprawnych oraz kształcenia policealnego
- Szkolenie dotyczące przewozu i podróży
- Opieka zdrowotna
- Wsparcie społeczne
 1. Wypoczynek/czas wolny
 2. Opieka prawna
 3. Pomoc społeczna
 4. Planowanie finansowe/rachunek powierniczy na cele specjalne/rozporządzanie majątkiem
- Proces tranzycji: Powiązanie z właściwą placówką

Załącznik A: Zalecany zakres czasowy

Załącznik B: Najczęściej zadawane pytania: Pomoc dotycząca kształcenia policealnego oraz biuro ds. niepełnosprawności

Załącznik C: Szczególne grupy/środki

Załącznik D: Najczęściej stosowane skróty oraz glosariusz

Czym jest planowanie tranzykcji?

Informator stanu Maryland, poświęcony zagadnieniom tranzykcji niepełnosprawnych uczniów szkół średnich na rynek pracy, opracowany przez Wydział Edukacji stanu Maryland, Oddział Wczesnej Interwencji i Usług Edukacji Specjalnej, skupia się na policealnej mobilności edukacyjno-zawodowej osób niepełnosprawnych. Głównym elementem planowania tranzykcji jest fakt, iż kolejno podejmowane aktywności i usługi są zorientowane na jednostkę oraz pozostają w zgodności z indywidualnym tokiem nauczania (*Individual Education Program - IEP*). Wczesne planowanie jest szczególnie istotne, by ukończyć liceum będąc przygotowanym na podjęcie studiów, kariery, czy właściwe życie w społeczeństwie. W Maryland, planowanie tranzykcji oraz usługi mobilnościowe rozpoczynają się podczas indywidualnego toku nauczania, kiedy uczeń ukończy 14 rok życia.

Zgodnie z ustawą o edukacji osób niepełnosprawnych (*IDEA*), celem legislacji jest „zapewnienie wszystkim dzieciom z niepełnosprawnościami bezpłatnego i adekwatnego kształcenia, stawiającego nacisk na szczególnie skonstruowaną edukację i usługi, dopasowane do indywidualnych potrzeb, przygotowujące do przyszłego zatrudnienia i niezależnego funkcjonowania”. Ustawa podkreśla istotę nauczycieli, rodziców i agencji wspólnotowych oraz ich współpracę podczas wspierania ucznia, by ten pracował ku osiągnięciu zaplanowanych celów. By pomóc uczniowi zdobyć umiejętności niezbędne do osiągnięcia celów policealnych, niezbędnym jest świadczenie usług mobilnościowych.

Ustawa o edukacji osób niepełnosprawnych określa usługi mobilnościowe jako skoordynowany ciąg aktywności w którym:

- sporządzone aktywności pozostają w ramach podejścia ukierunkowanego na wyniki, skupiając się na osiągnięciach akademickich oraz funkcjonalnych osoby niepełnosprawnej, co przyspiesza tranzycję ze szkoły w stronę aktywności takich jak kształcenie policealne; szkolenie zawodowe; zintegrowane rozwiązania w dziedzinie zatrudnienia; szkolenie ustawiczne i kształcenie dorosłych; ośrodki wsparcia dziennego; niezależne funkcjonowanie i uczestnictwo społeczne;
- działania podejmowane są w oparciu o potrzeby ucznia, biorąc pod uwagę jego mocne strony, preferencje oraz zainteresowania;
- stawia się na przekazanie wskazówek, poinformowanie o powiązanych usługach, podzielenie się doświadczeniami członków społeczności, rozwój możliwości w zakresie zatrudnienia i pozostałe cele życia dorosłego oraz w stosownych przypadkach, nabywanie umiejętności życia codziennego i praktyczne szkolenie zawodowe.

Planowanie tranzycji

Celem planowania tranzycji jest wsparcie niepełnosprawnych uczniów w osiąganiu postępów w szkole oraz przygotowanie ich do dorosłego życia. Jest to m.in. planowanie studiów, pracy, transportu, warunków mieszkaniowych, opieki zdrowotnej i życia codziennego. Aktywności osoby dorosłej to połączenie którejkolwiek z poniższych:

- Samostanowienie i upominanie się o swoje prawa
- Uczestnictwo w życiu społeczności
- Kształcenie policealne
- Szkolenie zawodowe
- Konkurencyjne zatrudnienie
- Niezależne funkcjonowanie
- Powiązanie z ośrodkami wsparcia dziennego

Myślenie nad przyszłością ucznia i planowanie tranzycji rozpoczyna się w szkole podstawowej wraz ze świadomością zawodową oraz poszukiwaniem zainteresowań. Formalne planowanie tranzycji rozpoczyna się podczas podejmowania indywidualnego toku nauczania, wraz z ukończeniem 14 roku życia, i prowadzi do jeszcze większej indywidualizacji kształcenia. Z pomocą rodziców i nauczycieli, uczniowie określają swoje policealne cele w obszarach zatrudnienia, kształcenia policealnego szkolenia zawodowego oraz w stosownych przypadkach, niezależnego funkcjonowania. Cele policealne określa się na podstawie ocen tranzycji, odpowiednich dla wieku ucznia.

Dlaczego planowanie tranzycji jest istotne?

Planowanie tranzycji zostało skonstruowane w taki sposób, by uczeń nabył niezbędne umiejętności oraz otrzymał stosowne usługi pozwalające na płynne przejście ze środowiska szkolnego w dorosłe życie. Szkoły publiczne oraz prywatne zapewniają uczniom odbywającym indywidualny tok nauczania wsparcie edukacyjne, w którego skład może wchodzić technologia asystująca, praktyka zawodowa, pomoc osobista oraz pozostałe pomoce uznane za właściwe przez zespół odpowiadający za ten typ nauczania. Po ukończeniu liceum, wspomniane pomoce **nie** są automatycznie przedłużane, nawet jeśli były obecne podczas lat szkolnych. (Zapoznaj się z sekcją Uprawnienia a kwalifikowalność)

Co zawiera się w planowaniu tranzycji?

Planowanie tranzycji ma miejsce, gdy uczeń podejmujący naukę o charakterze indywidualnym określi, czym zamierza zajmować się po ukończeniu liceum oraz jakich umiejętności, praktyk, szkoleń i/lub środków będzie potrzebować, by osiągnąć wcześniej nakreślone cele. Planowanie obejmuje również:

- Wskazanie i zgłoszenie się do właściwych ośrodków wsparcia dziennego.
- Zebranie dokumentów niezbędnych do podjęcia studiów, zatrudnienia lub wymaganych przez usługodawców.
- Określenie treningowych czynności tranzycyjnych oraz wsparcia, które umożliwią uczniowi osiągnięcie jego celów.

Kiedy rozpoczyna się planowanie tranzycji?

Planowanie tranzykcji rozpoczyna się w roku, w którym uczeń ukończy 14 rok życia, o ile nie wcześniej. W tym okresie należy opracować formalny plan tranzykcji, uwzględniający policealne cele ucznia oraz niezbędne usługi mobilnościowe i zawrzeć je w indywidualnym toku nauczania. Może brzmieć to zbyt pośpiesznie, lecz rozważne planowanie jest niezbędne, by studenci nabyli wymagane umiejętności i doświadczenia, które pomogą im osiągnąć policealne cele. Rozpoczęcie planowania tranzykcji w wieku 14 lat daje uczniowi czas na przemyślenie swoich policealnych, ich modyfikację lub zmianę na podstawie doświadczenia oraz wiedzy nabytych podczas procesu planowania. Takie rozwiązanie to również czas na zgłoszenie się do stosownych usługodawców i miejsc wsparcia, takich jak: pomoc akademicka na uczelni, doradztwo zawodowe, opiekun, zakwaterowanie dotowane lub pozostałe usługi opieki społecznej dla osób dorosłych.

Role i zaangażowanie partnerów

By uczeń mógł osiągnąć zamierzone cele, udział partnerów oraz ich wsparcie w procesie tranzykcji są tak samo ważne jak określenie policealnych działań. Podczas planowania tranzykcji, partnerzy mają zróżnicowane role oraz obowiązki. Mogą się one różnić w zależności od szkoły.

Partner	Role/obowiązki
Student	<ul style="list-style-type: none">○ Bierze udział w planowaniu tranzykcji○ Określa mocne strony i wyzwania○ Wyraża zainteresowanie i swoje preferencje○ Określa policealne cele○ Bierze udział w działaniach tranzycyjnych, określonych w indywidualnym toku nauczania
Rodzic/opiekun	<ul style="list-style-type: none">○ Bierze udział w indywidualnym toku nauczania oraz spotkaniach zespołu planowania tranzykcji○ Dzieli się mocnymi stronami i zainteresowaniami ucznia oraz wspiera jego potrzeby wraz z zespołem indywidualnego toku nauczania.○ Pomaga uczniowi dotrzeć do pozostałych partnerów tranzycyjnych.○ Popiera cele ucznia○ Dzieli się kontaktami oraz sieciami kontaktów, mogącymi przyczynić się do podjęcia pracy○ Przedstawia informacje oraz wskazówki partnerom tranzycyjnym○ Rewiduje harmonogram tranzykcji i w razie potrzeby prosi o wsparcie
Szkoła	<ul style="list-style-type: none">○ Uzyskuje zgodę rodzica/opiekuna na kontakt z agencjami stanowymi oraz wspólnotowymi○ Angażuje partnerów w spotkania zespołu planowania tranzykcji○ Pomaga rodzicowi/opiekunom w dokonywaniu zgłoszenia do stanowych usługodawców, takich jak wydziały resocjalizacyjne (DORS), ośrodki dla osób niepełnosprawnych (DDA), oraz ośrodków leczenia zaburzeń behawioralnych (BHA)○ Zapewnia wskazówki oraz doświadczenia pracownicze w prawdziwym środowisku pracy, jeśli wskazano w indywidualnym toku nauczania ucznia○ Współpracuje z wydziałami resocjalizacji, by wskazać uczniów uprawnionych oraz potencjalnie uprawnionych i zapewnić im usługi tranzycyjne przed podjęciem zatrudnienia (<i>Pre-Employment Transition Services - Pre-ETS</i>)

Partner	Role/obowiązki
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zapewnia spotkania informacyjne dla rodziców, dotyczące kwestii planowania tranzycji oraz proces zgłaszania/bądź jego harmonogram, skierowany do agencji stanowych, mogących świadczyć usługi, kiedy uczeń zakończy edukację. ○ Dokumentuje i sporządza raporty dotyczące postępów ucznia oraz jego status po skończeniu szkoły.
Wydział resocjalizacyjny w Maryland (DORS)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bierze udział w spotkaniach planowania tranzycji/jeśli to możliwe, stawia się na spotkania indywidualnego toku nauczania ○ Rozpoczyna współpracę z uprawnionymi uczniami przed rozpoczęciem ich ostatniego roku w liceum, by opracować zindywidualizowany plan zatrudnienia (<i>Individualized Plan for Employment - IPE</i>) ○ Określa usługi niezbędne do skutecznej tranzycji, prowadzącej do kształcenia policealnego oraz/lub podjęcia zatrudnienia ○ Podpisuje umowę z instytucjami resocjalizacyjnymi (<i>Community Rehabilitation Providers - CRPs</i>), wspierając ucznia usługami rozwoju pracy oraz pomocą biura pośrednictwa pracy ○ Zapewnia uprawnionym uczniom (w wieku 14-22) usługi szkoleniowe przed podjęciem pracy (<i>Pre-ETS</i>) w obszarach doradztwa zawodowego, nauczania w miejscu pracy, upominania się o swoje prawa, doradztwa kształcenia policealnego oraz aktywizacji zawodowej.
Ośrodek dla osób niepełnosprawnych w Maryland	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bierze udział w planowaniu tranzycji ○ Współpracuje z pozostałymi partnerami tranzycji w celu zapewnienia wszystkim studentom właściwej, uprawniającej dokumentacji oraz dostępu do usług. ○ Zapewnia długoterminowe wsparcie finansowe dla uprawnionych osób po ukończeniu przez nie szkoły. ○ Podpisuje umowę z koordynatorem działań społecznych (<i>Coordinator of Community Services - CCS</i>), by pomagał podczas mobilności ze szkoły do dorosłego świata.
Usługi opieki społecznej dla osób dorosłych, Instytucje resocjalizacyjne (CRPs)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Biorą udział w planowaniu tranzycji ○ Zawiera umowy ze szkołą oraz wydziałami resocjalizacyjnymi, by ułatwić nabywanie doświadczenia w miejscu pracy oraz zapewnić usługi rozwoju pracy wraz z doradztwem zawodowym przed ukończeniem szkoły. ○ Wspiera klientów wydziału resocjalizacyjnego i ośrodków dla osób niepełnosprawnych oraz świadczy dla nich usługi rozwoju pracy i doradztwa zawodowego po ukończeniu szkoły.
Uczelnie, programy kształcenia zawodowego	<ul style="list-style-type: none"> ○ Angażuje się w sprawy ucznia, określając niezbędne udogodnienia oraz wsparcie we współpracy z biurem ds. niepełnosprawności na uczelnianym kampusie ○ Zapewnia dostęp do uczestnictwa w kampusowych aktywnościach, szkoleniach oraz pomaga w kwestii zatrudnienia

Wymogi uzyskania dyplomu ukończenia szkoły średniej w Maryland oraz certyfikat ukończenia programu licealnego

Dyplom ukończenia szkoły średniej w Maryland (Zapoznaj się z COMAR 13A.03.02.09)

- Dyplom ukończenia szkoły średniej w Maryland przyznawany jest uczniom, którzy:
 - a. Spełnia wymogi dotyczące zapisu, zaliczenia oraz usług.
 - b. Szkoła może określić dodatkowe warunki otrzymania zaliczenia oraz dodać adnotacje na dyplomie, jako zachętę dla uczniów, by spełnili wymogi ponad minimum określone przez stan.
- By zasięgnąć więcej informacji, zajrzyj na:
<http://www.marylandpublicschools.org/programs/Documents/Testing/GraduationsRequirements2018.pdf>

Certyfikat ukończenia programu licealnego Maryland (Zapoznaj się z COMAR 13A.03.02.09E)

- Certyfikat ukończenia programu licealnego Maryland jest przyznawany wyłącznie uczniom niepełnosprawnym, którzy nie spełniają wymogów otrzymania dyplomu, ale spełniają następujące standardy:
 - a. Uczeń jest zapisany do programu nauczania co najmniej 4 lata powyżej ósmej klasy, bądź jej odpowiednik wiekowy, i za zgodą rodziców niepełnosprawnego ucznia, zespół indywidualnego toku nauczania uznaje, że uczeń rozwinął wystarczające umiejętności, by wkroczyć do świata pracy, postępować odpowiedzialnie jako obywatel oraz cieszyć się dostatnym życiem, w tym między innymi:
 - pracą zarobkową;
 - kształceniem policealnym oraz szkoleniem;
 - zatrudnieniem wspomagającym; oraz
 - Pozostałymi usługami włączonymi do społeczności; lub
 - b. Uczeń jest zapisany do programu nauczania do najmniej 4 lata powyżej 8 klasy, bądź jej odpowiednik wiekowy, i skończyłby 21 lat przed pierwszym dniem kolejnego roku szkolnego.
- Podsumowanie wyników w nauce, opisujące umiejętności ucznia, powinno być dołączane do certyfikatu ukończenia programu licealnego Maryland.
- Ostateczna decyzja dotycząca przyznania niepełnosprawnemu uczniowi certyfikatu ukończenia programu licealnego, nie zostanie podjęta przed rozpoczęciem ostatniego roku szkolnego ucznia.
- Uczeń z poważnymi zaburzeniami zdolności poznawczych może nie spełniać wymogów ukończenia liceum, jeśli:

Informator stanu Maryland, poświęcony zagadnieniom tranzycji niepełnosprawnych uczniów średnich na rynek pracy

- a. Podlega alternatywnej ocenie, opierającej się na alternatywnych standardach osiągnięć naukowych (*Alternative Academic Achievement Standards - AA-AAAS*); oraz
 - b. Otrzymuje wytyczne od swojego liceum, które zostały oparte na alternatywnych standardach osiągnięć naukowych.
- Jeśli uczeń bierze udział w uroczystości wręczenia dyplomów przed ukończeniem programu licealnego, zamiast dyplomu, zostanie przyznane mu zaświadczenie o osiągnięciach lub zaświadczenie o zbliżonej nazwie. (COMAR 13A.03.02.09E(3))

Podsumowanie wyników w nauce (Maryland Summary of Performance - MSOP)

Maryland wręcza uczniom z indywidualnym tokiem nauczania podsumowanie wyników w nauce (MSOP) przed tranzycją ze szkoły do aktywności policealnych. Zgodnie z ustawą z roku 2004 o zmianie ustawy o edukacji osób niepełnosprawnych, podsumowanie wyników w nauce jest niezbędne. W Maryland, taki dokument przyznawany jest wszystkim studentom podejmującym indywidualny tok nauczania, przed zakończeniem nauki, zwieńczonym dyplomem ukończenia szkoły średniej w Maryland, bądź certyfikatem ukończenia programu licealnego (Zobacz COMAR 13A.03.02.09E (2)).

Dlaczego podsumowanie wyników w nauce (MSOP) jest istotne?

Podsumowanie wyników w nauce przedstawia istotne informacje obecnym studentom z indywidualnym tokiem nauczania, które mogą wykorzystać po tranzycji ze szkoły, podczas podejmowania policealnych aktywności. Wspomniane aktywności to zatrudnienie, kształcenie policealne, zatrudnienie wspomagane lub niezależne funkcjonowanie zapewnione przez instytucje resocjalizacyjne. Podsumowanie wyników w nauce zostanie sporządzone w ramach indywidualnego toku nauczania, a zawarte informacje zostaną zebrane na podstawie wkładu ucznia, jego rodziny oraz zespołu nauczania indywidualnego.

Podsumowanie wyników w nauce może zawierać istotne informacje dla potencjalnego pracodawcy, instytucji kształcenia policealnego, czy ośrodków wsparcia dziennego, dotyczące umiejętności, mocnych stron oraz wszelkiego wsparcia jakie może być konieczne do efektywnego wypełniania swoich obowiązków. Podsumowanie wyników w nauce składa się z czterech części. Każdą z nich przedstawiono poniżej.

Część 1 - Informacje podstawowe

Część 2 - Policealne cele ucznia

Część 3 - Podsumowanie wyników (na poziomie akademickim, kognitywnym i funkcjonalnym)

Część 4 - Propozycje osiągnięcia celów policealnych

Uprawnienia a kwalifikowalność

Różnica pomiędzy uprawnieniem do publicznej nauki, a kwalifikowalnością do usług opieki społecznej dla osób dorosłych może wprawiać w zakłopotanie. W stanie Maryland, młody dorosły z niepełnosprawnością, korzystający z usług edukacji specjalnej, jest UPRAWNIONY do darmowej, stosownej i publicznej nauki, aż do roku szkolnego, podczas którego skończy 21 rok życia, bądź spełni wymogi uzyskania dyplomu ukończenia szkoły średniej w Maryland lub certyfikatu ukończenia programu licealnego. Usługi te są opłacane przez szkołę oraz zostały uwzględnione w indywidualnym toku nauczania, zatwierdzonym przez zespół indywidualnego toku nauczania. Uczeń kończący szkołę wraz z dyplomem ukończenia szkoły średniej w Maryland lub certyfikatem ukończenia programu licealnego, nie jest już uprawniony do korzystania z usług. Na tym etapie należy złożyć wniosek o korzystanie z usług opieki społecznej dla osób dorosłych, by przekonać się, czy kryteria KWALIFIKOWALNOŚCI są nadal spełniane. Poza spełnieniem kryteriów kwalifikowalności, dostępne musi być również finansowanie, by korzystać z usług i wsparcia opieki społecznej dla osób dorosłych. (Zob. poniższy schemat).

Uprawnienia Podczas uczęszczania do szkoły	Kwalifikowalność (ADA oraz sekcja 504) Po ukończeniu szkoły lub 21 roku życia
Ustawa o edukacji osób niepełnosprawnych (IDEA) kwalifikuje niepełnosprawnych uczniów, by podejmowali darmową oraz stosowną edukację na poziomie podstawowym oraz średnim.	Ustawa o Amerykanach z niepełnosprawnościami (<i>The Americans with Disabilities Act - ADA</i>) dotyczy przede wszystkim dostępu. Celem sekcji 504 oraz ADA jest zniwelowanie barier i zagwarantowanie odpowiednich udogodnień. Osoby z niepełnosprawnościami stają się jedyną osobą kontaktową, wyłączając rodzica lub rodzinę.
<ul style="list-style-type: none">• Prawo do darmowej, stosownej i publicznej edukacji (<i>free, appropriate public education - FAPE</i>)• Najmniej ograniczające środowisko (<i>Least Restrictive Environment - LRE</i>)• Specjalnie opracowane nauczanie (<i>Specially Designed Instruction - SDI</i>)• Powiązane usługi• Przygotowanie do dalszej edukacji, zatrudnienia i samodzielnego funkcjonowania.• Uprawnienie do usług pomagających uczniom odnosić sukcesy w szkole• Z usług można korzystać za pośrednictwem szkoły	<ul style="list-style-type: none">• Nie gwarantuje się kwalifikowalności do korzystania z usług policealnych• Uczniowie muszą kwalifikować się do korzystania z usług.• Świadczone usługi zależą od finansowania oraz dostępności• Usługi policealne gwarantują jedynie równy dostęp wszystkim osobom• Odpowiedzialność uzyskania usług leży po stronie ucznia/rodzica/opiekuna prawnego• Usługi mogą być świadczone W RAZIE wystarczającej liczby personelu, pojemności danej placówki, oraz/lub środków do świadczenia usług• Upominanie się o swoje prawa jest niezbędne, by korzystać z udogodnień

Pełnoletniość

Pełnoletniość jest wiekiem prawnie zdefiniowanym, kiedy uznaje się osobę za dorosłą, co wiąże się ze wszystkimi obowiązkami dorosłego życia. Kiedy stosuje się termin pełnoletniości, zwykle odnosi się on do osoby młodej, osiągnącej wiek w którym uznaje się ją za osobę dorosłą. W Maryland, pełnoletniość osiąga się wraz z ukończeniem 18 roku życia. Zgodnie z ustawą o edukacji osób niepełnosprawnych, co najmniej na rok przed ukończeniem 18 roku życia, należy stosownie poinformować osobę o jej prawach. W Maryland, podjęcie decyzji

edukacyjnej nie jest natychmiastowo przekazywane pełnoletniemu uczniowi z niepełnosprawnością, z wyjątkiem szczególnych okoliczności. (Zapoznaj się z fragmentem dotyczącym edukacji, art. 8-412.1, przepisy stanu Maryland, wraz z późniejszymi zmianami)

Usługi opieki społecznej dla osób dorosłych w Maryland

Poniższa sekcja opisuje cztery agencje stanowe, mogące świadczyć usługi, bądź wspierać kwalifikowalne osoby. Osoby muszą spełniać konkretne warunki kwalifikowalności każdej z agencji. Krótkie podsumowanie czterech agencji stanowych oraz ich warunki kwalifikowalności znajdują się poniżej.

Usługi opieki społecznej dla osób dorosłych w Maryland DORS

Nazwa placówki	Informacje dotyczące placówki
Wydziały resocjalizacyjne (<i>Division of Rehabilitation Services - DORS</i>)	http://www.dors.maryland.gov/
<p>Czym zajmuje się ta placówka? Wydziały resocjalizacyjne Maryland zajmują się kwestiami zatrudnienia. Jeśli chcesz podjąć pracę, DORS ci pomoże! DORS pomaga przygotować się do pracy uczniom liceum, studentom oraz uczniom z pozostałych zatwierdzonych programów. DORS pomaga również znaleźć pracę osobom z niepełnosprawnościami. Jeśli chcesz podjąć pracę, ale twoja niepełnosprawność utrudnia ci jej znalezienie, bądź utrzymanie, DORS może ci pomóc.</p> <p>DORS oferuje dwa programy, które pomagają przygotować do pracy osoby młode z udokumentowanymi niepełnosprawnościami:</p> <ul style="list-style-type: none">• Usługi tranzycyjne przed podjęciem zatrudnienia - przeznaczone dla uczniów w wieku co najmniej 14 lat, uczącymi się co najmniej w liceum oraz nieprzekraczającymi 21 roku życia. By zasięgnąć więcej informacji, zajrzyj na: http://dors.maryland.gov/Brochures/Pre-ETS_Fact_Sheet.pdf.• Uczniom rozpoczynających przedostatni rok edukacji oraz młodzieży, która zakończyła edukację, mogą przysługiwać dodatkowe usługi rehabilitacji zawodowej, wykraczające poza standardowe usługi tranzycyjne przed podjęciem zatrudnienia. By skorzystać z usług rehabilitacji zawodowej, należy złożyć stosowny wniosek oraz zostać zakwalifikowanym. Wspomniane usługi mogą zawierać listę oczekujących. <p>DORS posiada doradców tranzycji, przypisanych do każdej publicznej szkoły w stanie Maryland oraz współpracuje z uczniami o znacznym stopniu niepełnosprawności, przygotowując ich do przyszłego zatrudnienia. Doradcy tranzycji DORS współpracują z zakwalifikowanymi studentami podczas dwóch ostatnich lat edukacji, świadcząc usługi oraz pośrednicząc w nich (takie jak doradztwo zawodowe, podejmowanie decyzji, technologia wspomagająca, przygotowanie do podjęcia pracy, pomoc w kształceniu policealnym, usługi pośrednictwa pracy oraz wspieranie kandydatów do pracy), by pomóc w</p>	<p>Komu świadczone są usługi? Warunkiem zakwalifikowania się do korzystania z usług DORS, musisz być osobą z niepełnosprawnością fizyczną lub umysłową, znacząco wpływającą na twoją zdolność podejmowania pracy. Ponadto, by dostać lub utrzymać pracę, potrzebujesz pomocy usług rehabilitacji zawodowej. Jeśli uzyskujesz zapomogę uzupełniającą (<i>Supplemental Security Income - SSI</i>) oraz/lub jesteś objęty ubezpieczeniem na życie dla osoby niepełnosprawnej (<i>Social Security Disability Insurance - SSDI</i>), mogą przysługiwać ci usługi DORS. By zasięgnąć dodatkowe informacje dotyczące kwalifikowalności do DORS oraz kolejności wyboru, odwiedź: https://dors.maryland.gov/consumers/Pages/eligibility.aspx</p> <p>Jak rozpocząć korzystanie z usług: Ty, bądź każdy uwzględniony poniżej, powinien skontaktować się telefonicznie z oddziałem DORS, bądź wypełnić wniosek drogą internetową na stronie placówki:</p>

<p>płynnej tranzycji ze szkoły do kształcenia policealnego lub podjęcia zatrudnienia.</p> <p>Kiedy należy składać wniosek: Skontaktuj się z DORS wraz z rozpoczęciem pierwszego roku w liceum i ubiegaj się o usługi dodatkowe podczas dwóch ostatnich lat edukacji. Zakwalifikowani uczniowie mogą wnosić o usługi tranzycyjne przed podjęciem zatrudnienia wraz z ukończeniem 14 roku życia oraz podejmując naukę licealną. Zaleca się, by studenci składali wnioski o skorzystanie z usług rehabilitacji zawodowej za pośrednictwem DORS w okresie jesiennym, stanowiącym ich przedostatni rok edukacji. Usługi rehabilitacji zawodowej mogą przysługiwać zakwalifikowanym osobom również po straceniu statusu ucznia. Współpraca z uczniami podczas dwóch ostatnich lat edukacji w liceum zapewnia doradcom tranzycji dużo czasu, by przeprowadzić właściwe planowanie tranzycji oraz pomóc w płynnej tranzycji ze szkoły do kształcenia policealnego lub podjęcia zatrudnienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Personel szkolny za zgodą rodzica/opiekuna prawnego. ● Rodzice lub pozostali członkowie rodziny. ● Usługodawcy. <p>http://www.dors.maryland.gov/consumers/Pages/referral.aspx</p>
---	--

Usługi opieki społecznej dla osób dorosłych w Maryland DDA

NAZWA PLACÓWKI ORAZ OPIS DZIAŁAŃ	INFORMACJE DOTYCZĄCE PLACÓWKI
<p>Ośrodki dla osób niepełnosprawnych (<i>Developmental Disabilities Administration - DDA</i>)</p>	<p>https://dda.health.maryland.gov/Pages/dda.aspx</p>
<p>Czym zajmuje się ta placówka? Ośrodki dla osób niepełnosprawnych (DDA) świadczą skoordynowaną sieć usług, zapewniające osobom z niepełnosprawnościami pełną integrację ze swoją społecznością, włączając podjęcie i utrzymanie konkurencyjnego zatrudnienia. Sieć usług DDA zawiera usługi domowe i społecznościowe, świadczone zakwalifikowanym osobom w ramach opieki medycznej Medicaid, programu opiekuńczego lub usług za pośrednictwem DDA, finansowanych przez państwo.</p> <p>Kiedy należy składać wniosek: Wnioski o korzystanie z usług DDA mogą być składane w dowolnym momencie i w</p>	<p>Komu świadczone są usługi Usługi finansowane przez DDA nie są uznawane za uprawnienie. Finansowanie przenoszenia młodzieży (<i>Transitioning Youth - TY</i>) realizowane jest w ramach jednego z trzech programów opiekuńczych: Programu usamodzielniania, wsparcia rodzinnego lub pomocy wspólnotowej DDA świadczy usługi finansowania osobom zwolnionym z opłat, poprzez federalny ośrodek Medicare oraz usług w ramach Medicaid (<i>Centers for Medicare - CMS</i>) Ponadto, dyrektorska inicjatywa przenoszenia młodzieży (<i>Governor's Transitioning Youth Initiative - GTYI</i>) przeznacza środki do budżetu DDA dla zakwalifikowanych uczniów kończących szkołę. GTYI stanowi partnerską współpracę pomiędzy DDA, a wydziałami resocjalizacyjnymi w Maryland (DORS).</p> <p>By zostać zakwalifikowanym do inicjatywy przenoszenia młodzieży, osoba musi zostać uznana za niepełnosprawną w oparciu o następujące kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Jest mieszkańcem Maryland ● Przysługuje jej zwolnienie z opłat ● Ukończyła 21 lat ● Cechuje się wysokim stopniem niepełnosprawności, która:

<p>każdym wieku. Musisz zostać zakwalifikowanym, by korzystać z usług DDA. Jeśli masz 14 lat, a twój wniosek dotyczy usług przenoszenia młodzieży, należy skontaktować się biurem obsługi DDA. Możesz poprosić o pomoc w uaktualnieniu, bądź wypełnieniu wniosku, który określi twoją kwalifikowalność. Wszelkie wnioski DDA muszą zostać złożone do 30 czerwca kwalifikowalnego roku, by zostały uznane za podlegające finansowaniu. Jeśli data tranzycji przypada po ukończeniu 21 życia, osobie składającej wniosek przysługiwać będzie finansowanie roczne, po dacie zakończenia edukacji, bądź ukończenia liceum. Wszelkie wnioski złożone w okresie późniejszym zostaną umieszczone na liście oczekujących. Wnioski są również dostępne na stronie internetowej www.dda.health.maryland.gov/Documents/dda_ea_application_updated.pdf.</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Jest zaliczana do upośledzenia fizycznego, bądź umysłowego, innego niż diagnoza choroby psychicznej. o Skutkuje potrzebą korzystania z indywidualnie zaplanowanych i koordynowanych usług. o Skutkuje potrzebą korzystania z usług na czas nieokreślony o Wystąpiła przed ukończeniem 22 roku życia. o Skutkuje brakiem możliwości samodzielnego życia <p>Informacja dodatkowa: Diagnoza niepełnosprawności nie oznacza natychmiastowej kwalifikowalności.</p> <p>By zasięgnąć więcej informacji, skontaktuj się z regionalnym oddziałem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maryland centralne (Obsługuje Anne Arundel, Baltimore, Baltimore City, Harford, and Howard) 1401 Severn Street, Baltimore, MD 21230, +1(410)-234-8200 • Północne Maryland (Obsługuje Calvert, Charles, Montgomery, Prince George’s, and St. Mary’s) 312 Marshall Avenue, Laurel, MD 20707, +1(301)-362-5100 • Zachodnie Maryland: (Obsługuje Allegany, Carroll, Frederick, Garrett i Waszyngton) 1360 Marshall Street, Hagerstown, MD 21740, +1(301)-362-5100 • Wschodnie wybrzeże: (Obsługuje Caroline, Cecil, Dorchester, Kent, Queen Anne’s, Somerset, Talbot, Wicomico oraz Worcester) 926 Snowhill Road, Building 100, Salisbury, MD 21802 , +1(410)-334-6920
---	--

Usługi opieki społecznej dla osób dorosłych w Maryland: BHA

NAZWA PLACÓWKI ORAZ OPIS DZIAŁAŃ	INFORMACJE DOTYCZĄCE PLACÓWKI
<p>Ośrodek leczenia zaburzeń behawioralnych (<i>Behavioral Health Administration - BHA</i>)</p>	<p>https://bha.health.maryland.gov/pages/index.aspx</p>
<p>Czym zajmuje się ta placówka? BHA jest częścią departamentu zdrowia stanu Maryland (<i>Maryland Department of Health - MDH</i>), służące osobom z chorobami psychicznymi oraz/lub problemami związanymi z alkoholem i narkotykami. Z wykorzystaniem lokalnych oddziałów, lokalnych ośrodków leczenia zaburzeń behawioralnych (<i>Local Behavioral Administrations - LBHA</i>) lub ośrodków usług podstawowych (<i>Core Service Agencies - CSA</i>), BHA finansuje i koordynuje programami dotyczącymi między innymi: hospitalizacji psychiatrycznej, leczenia w ośrodkach zamkniętych, opieki rutynowej i ambulatoryjnej, interwencji kryzysowej, wsparcia rodzinnego, wsparcia mieszkaniowego oraz zatrudnienia wspieranego. Programy przeznaczone są dla osób z chorobami psychicznymi. Niektóre z programów są</p>	<p>Komu świadczone są usługi Osobom wymagającym opieki w zakresie zdrowia psychicznego, którym przysługuje Medicaid. W niektórych przypadkach, osoby ze szczególnymi potrzebami opieki w zakresie zdrowia psychicznego, którym nie przysługuje Medicaid, wciąż mogą zostać zakwalifikowanymi do otrzymywania pomocy.</p> <p>Jak złożyć wniosek: Należy pamiętać, że jeśli jesteś już zapisany w Medicaid, nie musisz dodatkowo zapisywać się do korzystania z usług opieki w zakresie zdrowia psychicznego. By zasięgnąć więcej informacji, skontaktuj się biurem spraw konsumentów BHA, dzwoniąc pod numer +1(410)-402-8447 lub z lokalnym ośrodkiem leczenia</p>

<p>przeznaczone dla przeniesionej młodzieży i są dostępne w niektórych regionach.</p> <p>Kiedy należy składać wniosek: BHA świadczy usługi dla dzieci (od poczęcia do 16 roku życia). Usługi społeczne dla młodzieży oraz osób dorosłych rozpoczynają się wraz z ukończeniem 16 roku życia. By zasięgnąć więcej informacji, prosimy o zapoznanie się z: https://mmcp.health.maryland.gov/Pages/home.aspx.</p>	<p>zaburzeń behawioralnych (LBHA), bądź z ośrodkami usług podstawowych (CSA). Listę placówek możesz uzyskać od władz stowarzyszenia medycyny behawioralnej. www.marylandbehavioralhealth.org</p>
---	--

Usługi opieki społecznej dla osób dorosłych w Maryland: Agencja pracy

NAZWA PLACÓWKI ORAZ OPIS DZIAŁAŃ	INFORMACJE DOTYCZĄCE PLACÓWKI
<p>Biuro rozwoju pracownika oraz kształcenia dorosłych, stanowy departament pracy w Maryland</p>	<p>http://labor.maryland.gov</p>
<p>Czym zajmuje się ta placówka? Biuro rozwoju pracownika, oddział pracy z młodzieżą stanowego departamentu pracy w Maryland zapewnia programy oraz świadczy usługi mające na celu pomóc młodemu dorosłemu w osiągnięciu ich celów edukacyjnych oraz w obszarze zatrudnienia. Dzięki amerykańskim centrom aktywizacji bezrobotnym oraz urzędowi zajmującym się rozwojem pracownika, departament pracy w Maryland zapewnia doradztwo zawodowe, szkolenia, dostęp do komputera oraz pozostałe usługi wsparcia. Dzięki środkom pozyskanym z tytułu ustawy o innowacjach i możliwościach dla siły roboczej (<i>Workforce Innovation and Opportunity Act - WIOA</i>), agencja pracy w Maryland współpracuje z amerykańskimi centrami aktywizacji bezrobotnych, zapewniając szereg usług zatrudnienia oraz umożliwia klientom odbycie szkolenia oraz kształcenia powiązanych z pracą. WIOA potwierdza zaangażowanie departamentu w dostarczanie usług wysokiej jakości młodzieży oraz młodemu dorosłemu, rozpoczynając od przeglądu możliwości zatrudnienia, udzielania wskazówek, ciągłego wsparcia w kwestii osiągnięć edukacyjnych, stwarzając możliwości pracowania nad swoimi umiejętnościami w zawodach o największym popycie, pomagając podczas zapisów do kształcenia policealnego oraz uzyskiwania referencji uznanych w branży, przyczyniających się do podjęcia pracy.</p>	<p>Komu świadczone są usługi? Oddział pracy z młodzieżą pracuje na rzecz młodych dorosłych z niepełnosprawnościami, bądź bez, w przedziale wiekowym 14-24. Poradnie zawodowe są przeznaczone dla osób poszukujących pracy w każdym wieku, z niepełnosprawnością lub bez niej. By dowiedzieć się więcej o rozwoju kariery, szkoleniach oraz zatrudnieniu, zapoznaj się ze:</p> <ul style="list-style-type: none">• Stronę internetową stanowego departamentu pracy w Maryland http://labor.maryland.gov/county/ lub skontaktuj się z departamentem pracy drogą telefoniczną +1(410)-767-2173 w celu znalezienia najbliższego centrum aktywizacji bezrobotnych, lub• Strona giełdy pracy Maryland: https://mwejobs.maryland.gov/vosnet/Default.aspx.

Świadczenia

Państwowy program pomocy socjalnej Medicaid

Departament zdrowia Maryland (MDH) zarządza Medicaid oraz pomocą medyczną (*Medical Assistance - MA*). Zarówno Medicaid, jak program zwalniający z opłat Medicaid mogą stanowić istotne źródła ubezpieczenia zdrowotnego, pomocy uzupełniającej, opieki długoterminowej oraz pomocy dla osób niepełnosprawnych w domu, bądź pomocy wspólnotowej.

Świadczenie	Informacje o świadczeniu
Medicaid	<p>Za co odpowiada Medicaid?</p> <ul style="list-style-type: none">• Oferuje ubezpieczenie zdrowotne.• Zapewnia dodatkowe finansowanie przez programy opieki socjalnej Medicaid. Finansowanie dotyczy następujących usług opieki indywidualnej: higiena, pielęgnacja, toaleta, jedzenie, ubieranie się, mobilność, opieka medyczna w domu oraz dostęp do wizyt lekarskich. <p>Kto kwalifikuje się do korzystania z usług Medicaid?</p> <ul style="list-style-type: none">• Zwykle są to następujące osoby:<ul style="list-style-type: none">○ Osoby niepełnosprawne○ Osoby niewidome○ Opiekujące się dzieckiem, którego rodzic jest bezrobotny, chory, nie żyje, bądź○ Spełniające programowe wymogi o niskich dochodach.• Kwalifikowalność do Medicaid w Maryland określana jest przez lokalne departamenty usług socjalnych• By zasięgnąć więcej informacji, zajrzyj na:<ul style="list-style-type: none">○ https://mmcp.health.maryland.gov/Pages/Am%20I%20Eligible.aspx• https://www.medicare.gov/manage-your-health/i-have-a-disability
Programy opieki Medicaid	<p>Pomoc domowa oraz pomoc wspólnotowa w Maryland udzielane są poprzez standardowy program Medicaid oraz specjalne programy Medicaid, zwane „zwolnieniami”. Zwolnienie odkłada na drugi plan wymagania kwalifikacyjne rodziców niepełnosprawnego dziecka i dotyczy wyłącznie dochodów dziecka. Każde zwolnienie cechuje się innymi kryteriami kwalifikowalności oraz każde z nich dotyczy różnych części populacji, takich jak osoby starsze lub osoby z określonymi niepełnosprawnościami.</p> <ul style="list-style-type: none">• Niniejsze usługi nie są uznawane za uprawnienie.• By złożyć wniosek i zostać zakwalifikowanym do otrzymywania usług DDA, osoba niepełnosprawna musi być mieszkańcem stanu Maryland.• Usługi świadczone są dwóm grupom:<ul style="list-style-type: none">○ Osobom z niepełnosprawnościami oraz;○ Osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności, spowodowanym upośledzeniem fizycznym, bądź umysłowym, innym niż diagnoza choroby psychicznej.• Zajrzyj na https://mmcp.health.maryland.gov/Pages/Am%20I%20Eligible.aspx.• By dowiedzieć się więcej o programach zwalniających Medicaid (w tym o programie właściwego wyboru, programie możliwości społecznych oraz opieki medycznej , zadzwoń pod numer +1(410)-767-1739, bądź odwiedź stronę internetową http://medicaidwaiver.org/state/maryland.html.

Świadczenie	Informacje o świadczeniu
	Informacje dotyczące pomocy domowej oraz wspólnotowej można uzyskać pod adresem https://mmcp.health.maryland.gov/waiverprograms/Pages/Home.aspx .

Jak złożyć wniosek By złożyć wniosek do Medicaid, mieszkańcy stanu Maryland zobowiązani są do udania się do swojego hrabstwa lub wydziału usług socjalnych w swoim mieście. Na miejscu przeprowadzana jest rozmowa, a kandydaci składają swój wniosek. Jeśli potrzebujesz pomocy w udzieleniu odpowiedzi, sprawdzeniu swojej kwalifikowalności, czy złożeniu wniosku, zapoznaj się ze stroną internetową: <https://medicaid-help.org/Primary-Information>

Świadczenia z tytułu pomocy społecznej na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Ubezpieczenie społeczne z tytułu niepełnosprawności oraz program zapomogi uzupełniającej to największe programy federalne, oferujące pomoc osobom z niepełnosprawnościami. Mimo znaczących różnic, wspomnianymi programami zarządza administracja ubezpieczeń społecznych (*Social Security Administration - SSA*), a ich świadczenia obejmują jedynie osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby spełniające określone kryteria medyczne. Jeśli chcesz zasięgnąć więcej informacji oraz uzyskać pomoc podczas składania wniosku dotyczącego świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych lub chcesz odwołać się od decyzji, odwiedź stronę <https://www.disabilitysecrets.com/>.

Zapomoga uzupełniająca (Supplemental Security Income - SSI)

Pytanie	Odpowiedzi dotyczące świadczeń z tytułu zapomogi uzupełniającej (SSI)
Czym jest zapomoga uzupełniająca?	Program zapomogi uzupełniającej wypłaca świadczenia na rzecz niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dzieci z ograniczonym przychodem i środkami. SSI jest federalnym programem zasiłków uzupełniających, opłacanym przez ogólne wpływy podatkowe (nie pochodzące ze składek na ubezpieczenia społeczne): <ul style="list-style-type: none"> • Został opracowany, by pomagać osobom starszym, niewidomym oraz niepełnosprawnym, posiadającym niewielki dochód • Zapewnia środki pieniężne, by pokryć podstawowe potrzeby żywienia, odzieżowe oraz schronienie. • Zapewnia beneficjentom pomoc medyczną (Medicaid) na pokrycie kosztów pobytu w szpitalu, rachunków lekarzy, leków na receptę i innych kosztów zdrowotnych. Beneficjentom SSI może przysługiwać także wsparcie żywnościowe.
Komu przysługuje zapomoga uzupełniająca?	<ul style="list-style-type: none"> • Osobom niepełnosprawnym; niewidomym; osobom starszym (65 lat lub więcej); oraz osobom posiadającym ograniczony dochód oraz środki. • Podczas ustalania kwalifikowalności finansowej, dochody i majątek rodzin dzieci niepełnosprawnych są również brane pod uwagę. • Dla osób w wieku 18 lat, SSI bierze pod uwagę jedynie dochody i majątek jednostki, a nie a nie dochody i majątek jej rodziców. • Jeśli wniosek dziecka został wcześniej odrzucony ze względu na dochody, należy ponownie ubiegać się o świadczenia po ukończeniu przez nie 18. roku życia, gdy dochód rodzica nie będzie już brany pod uwagę dla celów kwalifikacji. • Osobom otrzymującym zapomogę uzupełniającą przysługuje również pomoc medyczna.

Pytanie	Odpowiedzi dotyczące świadczeń z tytułu zapomogi uzupełniającej (SSI)
Jak złożyć wniosek?	<ul style="list-style-type: none"> • Złóż wniosek w lokalnym wydziale usług socjalnych w zamieszkiwanym przez ciebie mieście lub państwie. • Wniosek można złożyć na stronie https://www.ssa.gov/forms/. Wybierz ubieganie się o świadczenia dla osób niepełnosprawnych. • Wniosek uzyskać można w lokalnym departamencie usług socjalnych oraz lokalnym departamencie zdrowia. Wniosek można również uzyskać drogą mailową po uprzednim kontakcie telefonicznym +1(800)-456-8900.
Co w sytuacji, gdy mój wniosek zostanie odrzucony?	<ul style="list-style-type: none"> • Jeśli twój wniosek został odrzucony, odwołanie drogą internetową jest punktem wyjścia do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie decyzji w sprawie otrzymywania świadczeń dla osób niepełnosprawnych. • Jeśli twój wniosek został odrzucony z przyczyn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Medycznych, możesz wypełnić i wysłać wymagany wniosek o odwołanie oraz odwołanie od raportu o niepełnosprawności drogą internetową. ○ Niemedycznych, skontaktuj się z lokalnym zakładem ubezpieczeń społecznych, by złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie. Możesz również zadzwonić na bezpłatny numer +1(800)-772-1213, by zwrócić się o odwołanie. Osoby niesłyszące lub niedosłyszące mogą dzwonić na bezpłatny numer, używając telefonu z wybieraniem tonowym: +1(800)-325-0778.

Ubezpieczenie społeczne z tytułu niepełnosprawności (SSDI)

Pytanie	Odpowiedzi dotyczące dodatkowego ubezpieczenia społecznego z tytułu niepełnosprawności (SSDI)
Czym jest ubezpieczenie społeczne z tytułu niepełnosprawności?	Ubezpieczenie społeczne z tytułu niepełnosprawności wypłaca świadczenia tobie, bądź określonym członkom twojej rodziny, pod warunkiem, że jesteś „ubezpieczony”, co oznacza, że pracowałeś przez wystarczająco długi okres i opłacałeś składki na ubezpieczenie społeczne.
Komu przysługuje ubezpieczenie społeczne z tytułu niepełnosprawności?	By zakwalifikować się do ubezpieczenia społecznego z tytułu niepełnosprawności, osoba nie może przekroczyć 65. roku życia oraz cechować się znaczącą niepełnosprawnością, określoną przez administrację ubezpieczeń społecznych. <ul style="list-style-type: none"> • Dziecko stanu wolnego także może otrzymywać świadczenia, na podstawie ewidencji pracy rodziców, jeśli: • Dziecko jest niepełnosprawne/pełnosprawne i nie ukończyło 18. roku życia; lub • Dziecko jest uczniem w pełnym wymiarze godzin (nie może przekraczać ostatniego roku szkoły średniej) oraz ma 18-19 lat; lub • Dziecko ma 18 lat, bądź jest starsze, cechuje się niepełnosprawnością, która rozpoczęła się przed 22. rokiem życia i spełnia definicję niepełnosprawności osób dorosłych.

Biura ds. osób niepełnosprawnych oraz kształcenia policealnego

Zrozumienie przez uczniów różnicy pomiędzy ustawą o edukacji osób niepełnosprawnych (IDEA), ustawą o Amerykanach z niepełnosprawnościami (ADA) oraz sekcji 504 ustawy o rehabilitacji z roku 1973, wraz z dotyczącymi ich przepisami, jest szczególnie istotne. Podczas nauki licealnej, IDEA podkreśla w jaki sposób udzielane jest edukacyjne wsparcie w ramach indywidualnego toku nauczania. Kiedy uczeń rozpoczyna naukę w szkole wyższej (policealnej), ADA i sekcja 504 gwarantują osobom z niepełnosprawnością prawo do uzyskania odpowiednich udogodnień w celu osiągnięcia sukcesu w edukacji policealnej. Poniższy wykres przedstawia różnice pomiędzy szkołą średnią, a uczelnią wyższą.

Obszar usług	Dla liceum	Dla uczelni
Prawne	<ul style="list-style-type: none"> Ustawa o edukacji osób niepełnosprawnych (IDEA) daje uczniom niepełnosprawnym prawo do bezpłatnej i stosownej edukacji. IDEA skupia się na SUKCESIE. 	<ul style="list-style-type: none"> Ustawa o Amerykanach z niepełnosprawnościami (504) oraz sekcja 504 zapewniają odpowiednie udogodnienia. ADA skupia się na DOSTĘPIE.
Niezbędna dokumentacja	<ul style="list-style-type: none"> Indywidualny tok nauczania (IEP) Celem dokumentacji jest określenie, czy uczeń kwalifikuje się do korzystania ze świadczeń opartych na określonych kategoriach w IDEA. 	<ul style="list-style-type: none"> Licealny indywidualny tok nauczania może nie być wystarczający. Uzyskanie oceny może wiązać się z kosztami. Dokumentacja musi zawierać informacje dotyczące określonych i odpowiednich udogodnieniach.
Orędownictwo	<ul style="list-style-type: none"> Rodzice są czynnie zaangażowani w orędownictwo na rzecz odpowiednich usług oraz udogodnień zapewnianych swojemu dziecku. Szkoły kontaktują się z rodzicami i ich udział w działaniach zespołu indywidualnego toku nauczania jest niezbędny. Rodzice podejmują bezpośrednią rozmowę z nauczycielami dziecka w sposób regularny. 	<ul style="list-style-type: none"> Od studentów oczekuje się ubiegania się o swoje prawa. Zaangażowanie rodziców nie jest niezbędne w każdej sytuacji i niekiedy zniechęca się ich do dodatkowej pomocy. Wydział i pracownicy szkoły nie zwykle komunikują się w sposób bezpośredni z rodzicami, bez uzyskania uprzedniej zgody ucznia.
Programy indywidualnego toku nauczania oraz wsparcie	<ul style="list-style-type: none"> Zespół indywidualnego toku nauczania, w skład którego wchodzi uczeń, rodzic(e) oraz okręg szkolny, opracowuje indywidualny tok nauczania (IEP) i by otrzymywać świadczenia, muszą go przestrzegać, ponieważ stanowi dokument prawny. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczelnie nie przewidują indywidualnego toku nauczania. Biuro ds. osób niepełnosprawnych opracowuje plan udogodnień, opierający się na dostarczonej przez ucznia dokumentacji o niepełnosprawności. W każdym semestrze, uczeń zobowiązany jest do składania wniosków o przyznanie udogodnień z

	<ul style="list-style-type: none">• Rodzic ma dostęp do akt ucznia i może uczestniczyć w procesie przyznawania udogodnień.	<ul style="list-style-type: none">• ramienia uczelnianego biura ds. osób niepełnosprawnych.• Bez uzyskania pisemnej zgody ucznia, rodzic nie ma dostępu do jego akt.
--	--	---

Ważnym jest, by uczniowie znali swoje prawa i obowiązki, ponieważ IDEA nie ma zastosowania na uczelniach, szkołach handlowych, czy uniwersytetach. Załącznik A niniejszego informatora zawiera wykres dotyczący udogodnień przyznawanych przez placówki kształcenia policealnego i przedstawia kilka częstych pytań na temat udogodnień oraz usług na rzecz osób niepełnosprawnych, świadczonych przez placówki kształcenia policealnego.

Instrukcje na temat transportu, mobilności oraz podróży

Planowanie podróży do pracy lub na uczelnię jest szczególnie ważne dla uczniów oraz ich rodzin. Podczas nauki szkolnej, uczniowie mogli polegać na transporcie szkolnym, pomocy ze strony członków rodziny, bądź przyjaciół. Po skończeniu szkoły, to samo wsparcie w zakresie mobilności może nie być dostępne. Szczególnie ważnym jest, by uczniowie nauczyli się podróżować samodzielnie oraz poszerzyli swoją wiedzę na temat transportu, będąc jeszcze w szkole średniej. Nabyte doświadczenia oraz wiedza pozwolą im później dostać się gdziekolwiek potrzebują.

Podczas planowania transportu, stosowny zespół może współpracować z rodzinami i uczniami, by:

- Ocenic mobilność ucznia oraz jego zdolność do podejmowania samodzielnej podróży;
- Ocenic zdolność kognitywną ucznia w podejmowaniu decyzji, rozwiązywaniu problemów oraz rozumieniu norm społecznych, mogących być niezbędnymi podczas samodzielnej podróży;
- Zaplanować wizyty w agencjach transportowych, gdzie uczniowie mogą dowiedzieć się o możliwościach transportu zbiorowego;
- Zapraszać ekspertów ds. transportu, by odwiedzili uczniów i opowiedzieli o świadczonych usługach;
- Rozpatrzyć rodzaje usług przewozowych, które mogą być dostępne w społeczności poprzez aktywności ukierunkowane na uczniów;
- Dowiedzieć się o możliwościach mobilności poprzez lokalne organizacje planowania transportu i agencje tranzytowe;
- Opracować instrukcje podróżowania oraz programy szkoleniowe, by nauczyć uczniów, jak korzystać z transportu publicznego; oraz;
- Pomyśleć nad najbardziej sprzyjającymi możliwościami transportu dla uczniów.

Transport zapewnia dostęp do takich możliwości, jak zatrudnienie, edukacja, opieka zdrowotna i rekreacja. Osoby niepełnosprawne, które nie prowadzą pojazdów lub niemające do nich dostępu, będą musiały rozważyć alternatywne możliwości przemieszczania się. W zależności od stanu, usługi przewozowe mogą się od siebie różnić. Usługi paraprzewozowe mogą być najbardziej adekwatnym sposobem podróżowania dla uprawnionych studentów. W stanie Maryland, program *Transit Authority Mobility Link* świadczy usługi transportu „od drzwi do drzwi” uczniom, którzy przechodzą przez proces oceny w celu określenia ich kwalifikacji. *MobilityLink*, zaprojektowany z myślą o osobach niepełnosprawnych, stanowi wymóg ustawy o Amerykanach z niepełnosprawnościami (ADA) oraz wymaga uprzedniego powiadomienia i planowania. Jednak dla wielu uczniów najbardziej odpowiednią usługą jest zorganizowany transport zbiorowy, umożliwiający spontaniczne podróżowanie. Specjaliści ds. tranzycji, rodziny oraz sama młodzież mogą

współpracować ze specjalistami ds. transportu w celu określenia usług związanych z mobilnością, które są dostosowane do potrzeb i możliwości ucznia.

Środki transportu

- Stanowe departamenty transportu oraz organy tranzytowe stanowią cenne źródło informacji na temat lokalnych dostawców usług transportowych.
 - Organy tranzytowe w Maryland (*Maryland Transit Administration - MTA*)
 - Maryland oferuje bezpłatne lub zniżkowe programy taryfowe dla osób niepełnosprawnych lub osób starszych, by umożliwić im korzystanie z transportu publicznego. By dowiedzieć się więcej na temat dostępnych programów, odwiedź stronę organów tranzytowych w Maryland, dotyczącą zniżkowych programów taryfowych: <https://mta.maryland.gov/disabled-reduced-fare-program>
- Niektórzy uczniowie mogą potrzebować znacznego wsparcia w podróży i mogą nie być w stanie podróżować samodzielnie, korzystając z autobusu publicznego lub pociągu (system tras stałych MTA). Dowiedz się więcej na temat wymogów kwalifikowalności do (paraprzewozowego) programu MTA MobilityLink: <https://mta.maryland.gov/mobility>.
- Usługi taksówkarskie mogą być odpowiednie dla niektórych studentów i mogą zabierać młodzież do miejsc, do których nie jeżdżą autobusy lub pociągi.
 - Usługi taksówkarskie w Maryland: <http://mdod.maryland.gov/transport/Pages/Taxi-Services.aspx>
- Zasoby federalne mogą dostarczyć informacji o programach krajowych lub lokalnych.
 - Wydział ds. Pracy USA, Biuro ds. zatrudnienia osób niepełnosprawnych, portal polityki transportowej. Zwraca uwagę na zasoby transportowe i obowiązki usługodawców w ramach ustawy o Amerykanach z niepełnosprawnościami. <https://www.dol.gov/odep/topics/Transportation.htm>
 - Departament transportu USA, federalne organy przewozu. Niektóre agencje federalne mogą świadczyć usługi transportowe i pokrywać związane z nimi koszty. Dowiedz się więcej o federalnym programie na rzecz koordynacji tych zasobów dzięki radzie koordynacyjnej ds. dostępu i mobilności (*Coordinating Council on Access and Mobility - CCAM*) <https://www.transit.dot.gov/ccam>

Instrukcje podróży

Instrukcje podróży to kompleksowe, intensywne szkolenie mające na celu nauczenie uczniów niepełnosprawnych jak bezpiecznie i samodzielnie korzystać z transportu publicznego. Instrukcje podróży to proces poznawania sposobów korzystania z lokalnego transportu publicznego w celu zwiększenia mobilności, wolności i możliwości uczniów niepełnosprawnych. Uczniowie z niepełnosprawnościami znacząco dostępne środki transportu, jak do nich dotrzeć, jak zaplanować swoją podróż i wiedzieć, co robić w nieprzewidzianych sytuacjach lub nagłych wypadkach. Instrukcje podróży muszą być prowadzone przez przeszkolonych instruktorów, którzy mogą udzielać stałego instruktażu w klasie (na temat znajomości metod podróżowania), a także w prawdziwych warunkach środowiskowych (szkolenie z zakresu podróżowania). Szkolenie z zakresu podróżowania daje większą niezależność, pewność siebie i zdolność do funkcjonowania, uczenia się, pracy i zabawy w swoich społecznościach. Specjaliści ds. tranzycji mogą współpracować z instruktorami podróży, by zapewnić szkolenie w zakresie podróży, które obejmuje:

- Orientację w podróży: Zajęcia indywidualne lub grupowe prowadzone w celu objaśnienia systemu komunikacyjnego.

- Oswojenie się z podróżą: Zajęcia indywidualne lub grupowe mające na celu ułatwienie korzystania z transportu publicznego, prowadzone z instruktorem podróży, towarzyszącym studentowi (studentom) w nowym środku transportu lub na nowej trasie w celu wskazania/wyjaśnienia cech dostępu i użyteczności.
- Szkolenie z zakresu podróży Indywidualne, kompleksowe oraz specjalnie opracowane szkolenie w zakresie umiejętności i postaw niezbędnych do samodzielnego podróżowania transportem publicznym. Szkolenie z zakresu podróży odbywa się w prawdziwym środowisku publicznym.
<https://www.travelinstruction.org/>

Zasoby odpowiedzialne za zapewnianie instrukcji podróży

- Stowarzyszenie instrukcji podróżowania (*Association of Travel Instruction - ATI*). Krajowa organizacja członkowska realizuje poniższe założenia: Wspieranie prawa wszystkich osób niepełnosprawnych i starszych osób dorosłych do równego dostępu do transportu publicznego i udziału w życiu społecznym poprzez zapewnienie wsparcia, informacji, szkoleń i edukacji w celu promowania instrukcji podróży o wysokiej jakości. <https://www.travelinstruction.org/>
- Krajowe centrum transportu osób starszych i niepełnosprawnych (*National Aging and Disability Transportation Center - NADTC*). Krajowe centrum pomocy społecznej, finansowane przez departament transportu USA, federalną organ tranzytowy, które promuje zapewnienie dostępności i możliwości transportowych dla osób starszych, osób niepełnosprawnych, opiekunów i całych społeczności. NADTC dysponuje zróżnicowanymi zasobami w zakresie instrukcji podróży.
www.nadtc.org

Zasoby umożliwiające określenie usług związanych z transportem i mobilnością

- Centrum wspierania mobilności MDTrip Zarówno portal internetowy, jak i powyższa organizacja ściśle współpracują z usługodawcami w Maryland, by udostępnić naszym użytkownikom zróżnicowane opcje transportowe na jednej, przystępnej stronie internetowej. Jego misją jest pomoc ludziom w odkrywaniu i wykorzystywaniu alternatywnych środków transportu w celu dotarcia do miejsc docelowych w całym Maryland. MDTrip oferuje również instrukcje podróży.
<https://www.mdtrip.org/>
- Krajowe centrum zarządzania mobilnością Krajowe centrum pomocy społecznej, finansowane przez departament transportu USA, federalną administrację tranzytową, które promuje strategię mobilności skoncentrowane na kliencie, przyczyniające się do poprawy zdrowia, kondycji ekonomicznej, samowystarczalności i społeczności. NCMM zapewnia linki do lokalnych zasobów transportowych i sieci specjalistów, zwanych menedżerami mobilności, posiadających wiedzę na temat zasobów transportowych. www.nc4mm.org

Źródła opieki zdrowotnej

Dostęp do opieki zdrowotnej jest ważnym aspektem dla uczniów kończących szkołę. Podczas tranzykcji z liceum do życia dorosłego, ważnym jest utrzymanie zdrowego stylu życia, by osiągnąć swoje policealne cele. Może to obejmować zarządzanie opieką zdrowotną i lekarskimi, komunikowanie się z pracownikami służby zdrowia oraz wiedzę na temat dostępnych form ubezpieczenia zdrowotnego. Osoby niepełnosprawne mogą zwracać się do pediatrów do 21. roku życia, lecz w pewnym momencie konieczne jest przejście z lekarza pediatry na lekarza specjalizującego się w medycynie dorosłych. Poniższe linki

zawierają informacje na temat opieki zdrowotnej oraz zmiany na opiekę zdrowotną dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami:

- Biuro ds. genetyki i osób o szczególnych potrzebach - lokalizator zasobów: <https://phpa.health.maryland.gov/genetics/Pages/home.aspx>
- Narodowe centrum usług medycznych (*National Center for Medical Home Implementation*) <https://medicalhomeinfo.aap.org/Pages/default.aspx>
- Opieka zdrowotna dla osób podlegających procesowi tranzycji https://phpa.health.maryland.gov/genetics/Pages/Health_Care_Transition.aspx
- Strona Got Transition: <http://www.gottransition.org/>

Zasoby wsparcia społecznego

Wypoczynek i czas wolny

- **Program Maryland Learning Links** zapewnia kompleksową sieć zasobów związanych z programami rekreacyjnymi i wypoczynkowymi oraz działalnością rekreacyjną na terenie całego stanu Maryland. <https://marylandlearninglinks.org>
- **Dostęp dla wszystkich** Departament zasobów naturalnych Maryland (*Maryland Department of Natural Resources - DNR*) dokłada wszelkich starań, by zapewnić dostęp do zasobów naturalnych dla wszystkich obywateli i gości. Od koncepcji i planowania do stworzenia i realizacji, poświęcono czas i uwagę polom namiotowym, kabinom, dkom rybackim i żeglarskim, ośrodkom turystycznym, szlakom i innym udogodnieniom rekreacyjnym na świeżym powietrzu, by umożliwić osobom niepełnosprawnym korzystanie z uroków Maryland na świeżym powietrzu. DNR pracuje nieustannie nad rozszerzeniem dostępności dla osób niepełnosprawnych. <http://dnr.maryland.gov/Publiclands/Pages/accessforall.aspx>

Wydział ds. integracji społecznej

- Centra na rzecz samodzielnego funkcjonowania świadczą usługi ułatwiające osobom niepełnosprawnym prowadzenie samodzielnego, niezależnego i produktywnego życia w społeczności. <http://www.msilc.org/map.html>
- Dostęp do usług oraz informacji (*Service Access & Information Link - SAIL*): To internetowe narzędzie, które pozwoli mieszkańcom stanu Maryland aplikować, wznawiać lub poznawać inne usługi socjalne oferowane przez stan Maryland. <https://mydhrbenefits.dhr.state.md.us/dashboardClient/#/home>
- Świadczenia z tytułu pomocy społecznej: Źródło informacji na temat przepisów dotyczących zatrudnienia w odniesieniu do ubezpieczenia na życie dla osoby niepełnosprawnej (SSDI) oraz zapomogi uzupełniającej (SSI). <https://www.ssa.gov/redbook/eng/main.htm>
- Pierwsze źródło pomocy: Uzyskaj bezpłatne i poufne skierowanie do placówek służby zdrowia i opieki społecznej w Maryland, dzwoniąc pod numer +1(410)-685-0525 dla obszaru greater Baltimore lub +1(800) 492-0618 poza obszarem Baltimore. <https://211md.org/>

Wsparcie i usługi domowe

- Program właściwego wyboru (*The Community First Choice - CFC*) świadczy usługi społeczne oraz wspiera osoby starsze i niepełnosprawne, by umożliwić im funkcjonowanie we własnych domach. Niektóre rodzaje wsparcia obejmują: usługi pomocy osobistej, indywidualne systemy reagowania w nagłych wypadkach, technologie wspomagające, dostosowanie dostępności, szkolenie

użytkowników i posiłki dostarczane do domu. By korzystać z Medicaid, należy spełniać wymagania instytucjonalnego poziomu opieki oraz być uprawnionym finansowo. By dowiedzieć się więcej, skontaktuj się z działem opieki długoterminowej i zwolnień z opłat Medicaid por numerem: +1(410)-767-1739 lub +1(877)-463-3464, bądź z usługami przekazu departamentu zdrowia +1(800)-735-2258. Odwiedź departament zdrowia w Maryland, by uzyskać więcej informacji.

- Program opieki osobistej Maryland (*The Maryland Personal Care MAPC*) zapewnia opiekę osobistą w domu, wspiera usługi w zakresie planowania i opieki pielęgniarskiej dla osób niepełnosprawnych lub z przewlekłymi schorzeniami, które kwalifikują się do Medicaid. Usługi mogą być świadczone w miejscu pracy. Program ten jest zarządzany przez lokalne ośrodki zdrowia. By zasięgnąć więcej informacji, skontaktuj się z lokalnymi ośrodkami zdrowia lub z departamentem zdrowia w Maryland: +1(410)-767-1739 lub +1(877)-463-3464, bądź z usługami przekazu departamentu zdrowia +1(800)-735-2258.
- **Program usamodzielniania** jest zarządzany przez ośrodek dla osób niepełnosprawnych (DDA) pod nadzorem departamentu zdrowia w Maryland (DMH). Program oferuje szeroki wachlarz usług osobom uprawnionym, cechującym się niepełnosprawnością intelektualną lub rozwojową. Usługi świadczone są przez licencjonowane agencje lub niezależnych usługodawców. By korzystać z usług należy zostać zapisanym na listę oczekujących. Dostępność finansowania jest uzależniona od potrzeb. By dowiedzieć się więcej lub złożyć wniosek o zapis na listę oczekujących, skontaktuj się z [siedzibą ośrodka dla osób niepełnosprawnych](https://dda.health.maryland.gov/Pages/home.aspx) przez stronę <https://dda.health.maryland.gov/Pages/home.aspx> lub zadzwoń pod numer +1(410)-767-5600. By znaleźć informacje kontaktowe do lokalnych ośrodków dla osób niepełnosprawnych, odwiedź stronę <https://dda.health.maryland.gov/Pages/Regional%20Offices.aspx>.
- Program usług wsparcia o niskim pokryciu (*Low Intensity Support Services - LISS*) jest zarządzany przez ośrodek dla osób niepełnosprawnych (DDA) pod nadzorem departamentu zdrowia w Maryland, i przyznaje uprawnionym wnioskodawcom do 2 000\$ na wsparcie usług dla osoby niepełnosprawnej oraz jej rodziny. Ośrodek dla osób niepełnosprawnych przydziela fundusze ze wspomnianego programu (LISS) dwukrotnie w ciągu roku budżetowego w dwóch turach (1-31 lipca i 1-31 stycznia). Finansowanie z programu LISS jest przydzielane w oparciu o losowy wybór oraz wymogi kwalifikacyjne. Program LISS zapewnia finansowanie różnych usług wsparcia indywidualnego i rodzinnego, w tym: opieki osobistej i pielęgniarskiej, opieki zastępczej i innych usług mających na celu maksymalizację niezależności, produktywności oraz integracji w społeczności. Obecnie funkcjonują cztery agencje LISS rozpatrujące wnioski. By zasięgnąć więcej informacji, zajrzyj na <https://dda.health.maryland.gov/Pages/liss.aspx>.

Zasoby mieszkaniowe

- Baza danych mieszkań **Maryland**: Departament mieszkalnictwa i rozwoju regionu posiada bazę danych z możliwością wyszukiwania przystępnych cenowo mieszkań. <http://www.mdhousingsearch.org/>
- Wyszukiwanie mieszkań przystępnych cenowo: Baza danych prowadzona przez departament mieszkalnictwa i urbanistyki USA (*US Department of Housing and Urban Development*), dotycząca mieszkań które otrzymują finansowanie ze wspomnianego departamentu, oferująca dotacje dla lokatorów o niskich dochodach. <http://www.hud.gov/apps/section8/step2.cfm?state=MD>
- GoSection8.com: Baza danych przeznaczona jest dla osób otrzymujących bony sekcji 8. <http://www.gosection8.com/>

Programy dopłat do czynszu

- Maryland prowadzi programy dla osób o niskich dochodach, mające na celu pomóc im w wynajmie mieszkań w swojej społeczności. Jednak ze względu na długie listy oczekujących, najlepiej złożyć wnioski jak najszybciej.
- Departament ds. osób niepełnosprawnych stanu Maryland zarządza dwoma programami, przeznaczonymi dla osób niepełnosprawnych o niskich dochodach:
 - [Inicjatywa Harry'ego i Jeanette Weinberg, dotycząca wynajmu przystępnych cenowo mieszkań dla osób niepełnosprawnych](#)
 - [Sekcja 811 projektu pomocy w zakresie wynajmu dla osób z niepełnosprawnościami](#)

Osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby pełnosprawne mogą ubiegać się o pomoc w kwestii lokali socjalnych lub wynajmu przez bon wyboru zakwaterowania (*Housing Choice Voucher*) (sekcja 8). Skontaktuj się z lokalną [agencją mieszkalnictwa](#), by dowiedzieć się jaka pomoc oferowana jest na twoim obszarze. Informacja dodatkowa: Jeśli jesteś mieszkańcem wschodniego wybrzeża stanu Maryland, bądź hrabst Garrett, Allegany i Frederick, skontaktuj się z <https://www.hud.gov/states/maryland/renting/hawebbsites>, służącym jako agencja mieszkalnictwa na twoim obszarze.

Opieka prawna oraz dostępne alternatywy

Każdej osobie, która ukończyła 18. rok życia, przysługuje prawo do podejmowania decyzji dotyczących swojego życia. Niektóre osoby mogą jednak potrzebować pomocy w podejmowaniu najważniejszych decyzji. Opieka prawna oraz trwałe pełnomocnictwo stanowią możliwe alternatywy zapewniające właściwe postępowanie w sprawach osoby niepełnosprawnej. Istnieją znaczące różnice między tymi dwiema opcjami. By zasięgnąć więcej informacji, zapoznaj się z podręcznikiem dotyczącym opieki prawnej oraz dostępnych alternatyw. <http://www.disabilityrightsmd.org/wp-content/uploads/2011/12/Guardianship-Handbook-2011.pdf>

Planowanie finansowe/rachunek powierniczy na cele specjalne/rozporządzenie majątkiem

Planowanie finansowe to świadomość znaczenia pieniądza na świecie: sposób zarabiania, zarządzania pieniędzmi, ich pomnażania oraz ich wykorzystania do pomocy pozostałym. Konkretnie rzecz biorąc, odnosi się do zestawu umiejętności oraz wiedzy, które pozwalają jednostce na podejmowanie świadomych i skutecznych decyzji dotyczących jej finansów. Zaleca się skonsultowanie się z planistą finansowym znającym szczególne wymagania dla osób z niepełnosprawnościami. Planowanie finansowe dla bliskich może być zniechęcającym zadaniem dla każdej rodziny, a zwłaszcza dla tych, którzy mają niepełnosprawnych krewnych. Osoby niepełnosprawne prowadzą dłuższe i bardziej satysfakcjonujące życie niż kiedykolwiek wcześniej. Dlatego ważnym jest, by rodzice oraz/lub opiekunowie przygotowali dla nich plan finansowy, gdy nie będą już w stanie sprawować nad nimi opieki. Jednym z narzędzi finansowych wykorzystywanych przez wielu do zapewnienia takiej opieki w przyszłości jest powiernictwo. Fundusz powierniczy to porozumienie prawne, w którym jedna strona rozporządza majątkiem na rzecz drugiej strony. Innymi słowy, można to postrzegać jako rodzaj obszarów posiadania, gdzie grantodawca, strona tworząca fundusz powierniczy, będzie posiadać swoje aktywa, zanim zostaną one rozdzielone pomiędzy wyznaczonych beneficjentów. Stronami przekazującymi fundusze powiernicze mogą być rodzice, dziadkowie, opiekunowie prawni lub sąd. Co więcej, istnieje wiele różnych rodzajów funduszy powierniczych, które mogą być wykorzystywane w

rozmaitych okolicznościach rodzinnych.

Rachunek powierniczy na cele specjalne (*Special Needs Trusts - SNTs*) jest złożonym rodzajem powiernictwa, wykorzystywanym przez wiele rodzin w celu zapewnienia stabilności finansowej krewnym z niepełnosprawnościami oraz osobom o szczególnych potrzebach. Celem funduszy powierniczych jest przede wszystkim zachowanie prawa danej osoby do pomocy rządowej, przy jednoczesnym umożliwieniu jej utrzymania wyższego poziomu życia niż ten, który byłby możliwy do osiągnięcia jedynie dzięki pomocy rządowej.

W ramach planowania przyszłości, odnoszącego się do prognozowania oczekiwanej przyszłości dla siebie, członka rodziny lub przyjaciela, a następnie określenia niezbędnych rodzajów usług i wsparcia, planowanie nieruchomości stanowi jeden z aspektów sposobów planowania, dotyczącego sposobu przekazania pieniędzy lub aktywów innym osobom w ciągu swojego życia lub w chwili śmierci. Proces ten wymaga przemyślanego przygotowania oraz wsparcia i wiedzy osób, które pomogą Ci w planowaniu i sporządzaniu odpowiednich dokumentów. Istnieją przewodniki, które służą jako cenne zasoby, jako że członkowie rodziny rozważają dostępne warianty i rozpoczynają proces planowania.

By zapoznać się z przykładowym planowaniem przyszłości, przewodnikami planowania nieruchomości oraz stosownymi podręcznikami, odwiedź poniższą stronę:

- [Przewodnik planowanie przyszłości oraz planowania przyszłości dla dzieci oraz dorosłych z niepełnosprawnościami](#)
- [Planowanie przyszłości](#)
- [Kiedy twoje dziecko kończy 18. rok życia: Przewodnik opieki nad osobami o szczególnych potrzebach](#)
- [Program oszczędnościowy Able](#)
- [Program Maryland ABLE](#)
- [Narodowy ośrodek wsparcia](#)
- [Planowanie finansowe podczas opieki nad osobami o szczególnych potrzebach Rachunek powierniczy na cele specjalne \(SNTs\)](#)

Podsumowanie

Planowanie tranzycji jest nieodzowną częścią wkraczania ucznia ze szkoły w dorosłość. Opuszczenie środowiska szkolnego, niezmiennego przez więcej niż 12 lat i wejście w nieznaną sferę dorosłości może być niepokojące dla uczniów i ich rodzin. Staranne planowanie tranzycji do świata dorosłych pomaga złagodzić ten lęk poprzez pracę zespołową z uczniem, personelem szkoły, rodziną i społecznością.

Nigdy nie jest zbyt wcześnie, by zacząć planować jak będzie wyglądać życie uczniów, kiedy wejdą w świat dorosłych. Niniejszy informator ma służyć jako źródło dla rodzin i profesjonalistów, którzy pomagają uczniom w procesie tranzycji ze szkoły średniej na ścieżkę zawodową, edukację policealną i życie w społeczności. Informator ma być punktem startowym i narzędziem planowania, używanym w połączeniu z zespołem indywidualnego toku nauczania, tak by planować i zabezpieczyć kluczowe wsparcie i usługi, które umożliwią płynną i bezproblemową tranzycję.

Załącznik A

Harmonogram tranzycji - dla uczniów kończących naukę w wieku 21 lat, kwalifikujących się do korzystania z usług ośrodków dla osób niepełnosprawnych

Wiek/Przedział czasowy	Harmonogram działań mobilnościowych dla uczniów kończących naukę w wieku 21 lat, kwalifikujących się do korzystania z usług ośrodków dla osób niepełnosprawnych
Wiek 14/15 lat (lub młodszy, w stosownych przypadkach)	<ul style="list-style-type: none">● Określ swoje zdolności, mocne strony i potencjalne wyzwania.● Poznaj swoją niepełnosprawność i jej wpływ na naukę oraz inne czynności życiowe. https://www.youthhood.org/hangout/km_disability.asp● Chronь własne interesy. Bierz udział w spotkaniach zespołu indywidualnego toku nauczania. https://marylandlearninglinks.org/● Rozpocznij uczestnictwo w corocznych ocenach mobilności (kwestionariusz zainteresowań zawodowych, czy rozmowa z uczniem). http://nsttac.org/content/age-appropriate-transition-assessment-toolkit-3rd-edition● Zaczynaj poznawać swoje zainteresowania zawodowe i policealne cele.● Dowiedz się, w jaki sposób okręg szkolny zapewnia wsparcie mobilności. Poznaj osoby związane z procesem tranzycyjnym.● Opracuj wstępny plan mobilności na corocznym spotkaniu indywidualnego toku nauczania. Plan mobilności jest aktualizowany co roku oraz opracowywany w tym roku indywidualnego toku nauczania, w czasie którego uczeń kończy 14 lat http://www.mdtransitions.org/● Złóż wniosek do ośrodka dla osób niepełnosprawnych (<i>Developmental Disabilities Administration - DDA</i>) https://dda.health.maryland.gov/pages/Home.aspx● Jeśli uczęszczasz do szkoły średniej, sprawdź Usługi tranzycyjne przed podjęciem pracy (Pre-ETS) poprzez wydziały resocjalizacyjne (<i>Division of Rehabilitation Services - DORS</i>).● Wyraż pisemną zgodę, pozwalającą szkole na dzielenie się danymi edukacyjnymi z DDA lub DORS, jeśli uczeń i rodzina są zainteresowani złożeniem wniosku o korzystanie z usług.● Podejmij uczestnictwo w targach mobilności i warsztatach społeczności.● Stwórz domowy plik planowania mobilności.● Odkrywaj i uczestnicz w szkoleniach opartych o społeczność, oferowanych poprzez twoją szkołę.
Wiek 16/17 lat	<ul style="list-style-type: none">● Odkrywaj i uczestnicz w szkoleniach zawodowych oferowanych poprzez twój okręg szkolny.● Zdobądź kartę identyfikacyjną stanu Maryland (<i>Maryland State Identification card</i>) http://www.mva.maryland.gov/Driver-Services/apply/id-card.htm● Rozważ odbycie szkolenia z zakresu podróżowania. Korzystaj z transportu zbiorowego, by podróżować w obrębie swojej społeczności. https://www.mobilityequity.org/travel-training● Prześlij wniosek mobilnościowy (<i>Mobility Application Form</i>) dla usług mobilnościowych/paraprzewozowych. http://mta.maryland.gov/mobility● Rozważ zdobycie prawa jazdy. http://www.mva.maryland.gov/drivers/apply/apply.htm http://dors.maryland.gov/consumers/WTC/Documents/Driving.pdf

Wiek/Przedział czasowy	Harmonogram działań mobilnościowych dla uczniów kończących naukę w wieku 21 lat, kwalifikujących się do korzystania z usług ośrodków dla osób niepełnosprawnych
Wiek 17/18 lat	<ul style="list-style-type: none"> ● Formuj więzi społeczne. Dla rekreacji i na potrzeby wydarzeń towarzyskich nawiązuj przyjaźnie, które będą mogły trwać dalej po ukończeniu szkoły średniej. ● Stwórz sieć wsparcia. Sporządź listę osób, które możesz poprosić o pomoc. ● Nawiąż kontakty w służbie zdrowia. Zaplanuj zmianę opieki zdrowotnej z pediatrycznej na taką, która przysługuje osobom pełnoletnim. ● Rozważ konsultację z doradcą prawnym w sprawie rozplanowania przyszłych potrzeb. ● Sprawdź czy będziesz potrzebował uprawnień prawnika bądź opiekuna prawnego. Sugerowany podręcznik: Opieka prawna i jej alternatywy. https://aging.maryland.gov/Pages/default.aspx ● Skontaktuj się z lokalnym biurem DDA (<i>DDA Regional Office</i>), by zweryfikować swoją kwalifikowalność oraz kategorię priorytetu. ● Dane kontaktowe lokalnych biur DDA: https://dda.health.maryland.gov/Pages/coordination%20of%20community%20services.aspx ● Poznaj i wybierz koordynatora działań społecznych (<i>Community Services Provider</i>). By znaleźć koordynatorów działań społecznych dostępnych w twoim rejonie, sprawdź: https://dda.health.maryland.gov/Pages/coordination%20of%20community%20services.aspx ● Odkrywaj możliwości związane z technologią wspomagającą (jeśli ma zastosowanie w twoim przypadku), po opuszczeniu systemu szkolnego.
Wiek 18	<ul style="list-style-type: none"> ● Odkrywaj zatrudnienie wspierane i nauczanie w miejscu pracy, oferowane poprzez twój okręg szkolny. ● Uczestnicz w targach mobilności i warsztatach społeczności. Złóż wniosek o zapomogę uzupełniającą (<i>Supplemental Security Income - SSI</i>) http://ssa.gov ● Wnioskuj o objęcie programem opieki zdrowotnej. https://mmcp.health.maryland.gov/Pages/Am%20I%20Eligible.aspx ● Rozważ doradztwo i planowanie w obszarze zasiłków. mdtransitions.org/benefits-counselors/, mdbenefitscounseling.org/ ● Rozpocznij planowanie finansów oraz przyszłości. ● Jeśli jeszcze tego nie zrobiłeś, wybierz koordynatora działań społecznych (<i>Community Service Provider - CSS</i>). ● Spotkaj się ze swoim koordynatorem działań społecznych, by opracować plan na przyszłość. ● Jeśli jesteś mężczyzną, zarejestruj się w komisji poborowej. http://www.sss.gov ● Zarejestruj się w komisji wyborczej. ● Sprawdź możliwości w zakresie warunków mieszkaniowych. (Mieszkanie niezależne, wraz ze współlokatorem, w grupie itd.) ● Sprawdź zakwaterowanie dotowane w swojej społeczności. https://www.hud.gov/states/maryland/renting/hawebites
Wiek 19-20 lat	<ul style="list-style-type: none"> ● Skontaktuj się z ośrodkiem dla osób niepełnosprawnych (<i>Developmental Disabilities Administration - DDA</i>), by ustalić swój status kwalifikowalności, jeśli wciąż nie został ustalony.

Wiek/Przedział czasowy	Harmonogram działań mobilnościowych dla uczniów kończących naukę w wieku 21 lat, kwalifikujących się do korzystania z usług ośrodków dla osób niepełnosprawnych
(rok przed zakończeniem)	<ul style="list-style-type: none"> • Złóż wniosek w wydziale resocjalizacyjnym (DORS) w okresie jesiennym poprzedzającym rok zakończenia nauki. https://dors.maryland.gov/Pages/default.aspx • Rozważ przejście oceny zawodowej przez wydział resocjalizacyjny (DORS). • Rozpocznij wizyty w ośrodkach opieki społecznej dla osób dorosłych. https://dda.health.maryland.gov/Pages/Self-Determination.aspx • Sprawdź Usługi samodzielne (<i>Self-Directed Services</i>), jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o tych usługach. https://dda.health.maryland.gov/Pages/sdforms.aspx • Wybierając usługi samodzielne (<i>Self-Directed Services</i>), wybierz agenta wspierającego i usługę zarządzania finansowego. • Sprawdź możliwości związane z edukacją i szkoleniami policealnymi. • Zapoznaj się z psychologiczną opieką zdrowotną dla osób pełnoletnich, jeśli istnieje taka potrzeba.
Wiek 20-21 lat (październik/listopad ostatniego roku)	<ul style="list-style-type: none"> • Zaaplikuj do kilku usługodawców, którzy najlepiej spełniają twoje potrzeby. • Sfinalizuj wybór koordynatora dla osób dorosłych. • Zaproś koordynatora dla osób dorosłych na końcowe spotkanie indywidualnego toku nauczania. • Współpracuj ze swoim koordynatorem usług oraz koordynatorem dla osób dorosłych podczas opracowania planu finansowania usług, wysłanego do ośrodka dla osób niepełnosprawnych (DDA). • Jeśli zdecydujesz się na usługi samodzielne, zacznij pisać samodzielny plan wraz ze swoim agentem wspierającym. • Opracuj plan zapasowy na wypadek, gdyby fundusze z ośrodka dla osób niepełnosprawnych (DDA) nie były natychmiastowo dostępne. • Zapoznaj się z możliwościami transportowymi (jak podróżować do pracy, po okolicy itd.)
Wiek 20/21 (wiosna ostatniego roku)	<ul style="list-style-type: none"> • Współpracuj ze szkolnym personelem tranzycyjnym, koordynatorem dla osób dorosłych i koordynatorem zasobów społecznych w celu bezproblemowej tranzycji z systemu szkolnego w system usług dla pełnoletnich.

Harmonogram tranzycji - dla uczniów kończących naukę w wieku 18 lat

Wiek/przedział czasowy	Harmonogram działań mobilnościowych dla uczniów kończących naukę w wieku 18 lat
Wiek 13/14 lat (ostatni rok sześciu gimnazjalnego)	<ul style="list-style-type: none"> • Określ swoje zdolności, mocne strony i potencjalne wyzwania. • Poznaj swoją niepełnosprawność, jej wpływ na naukę i pozostałe czynności życiowe. https://www.youthhood.org/hangout/km_disability.asp • Rozwijaj umiejętność obrony swoich interesów. Bierz udział w spotkaniach zespołu indywidualnego toku nauczania. www.marylandlearninglinks.org

Wiek/przedział czasowy	Harmonogram działań mobilnościowych dla uczniów kończących naukę w wieku 18 lat
	<ul style="list-style-type: none"> ● Podejmij uczestnictwo w corocznych ocenach mobilności (kwestionariusz zainteresowań zawodowych, rozmowa z uczniem). https://transitionta.org/toolkitassessment ● Poznaj swoje zainteresowania zawodowe i policealne cele. ● Dowiedz się, w jaki sposób okręg szkolny zapewnia wsparcie mobilności. Poznaj osoby związane z procesem tranzycji ● Opracuj wstępny plan mobilności na corocznym spotkaniu indywidualnego toku nauczania. Plan mobilności jest aktualizowany co roku oraz opracowywany w tym roku indywidualnego toku nauczania, w czasie którego uczeń kończy 14 lat http://www.mdtransitions.org/ ● Rozważ plan 5-letni, by zdobyć dyplom. ● W razie potrzeby zaaplikuj do ośrodka dla osób niepełnosprawnych (DDA). https://dda.health.maryland.gov/pages/Home.aspx ● Jeśli uczęszczasz do szkoły średniej, sprawdź usługi tranzycyjne przed podjęciem pracy (<i>Pre-Employment Transition Services - Pre-ETS</i>) poprzez wydziały resocjalizacyjne (DORS). ● Wyraź zgodę pozwalającą szkole na dzielenie się danymi edukacyjnymi z DDA lub DORS. ● Stwórz domowy plik planowania mobilności.
I rok (9 klasa)	<ul style="list-style-type: none"> ● Spotkaj się ze szkolnym doradcą zawodowym aby wybrać program szkoły średniej (program uzupełniający). http://marylandpublicschools.org/programs/Documents/CTE/CTE%20Programs%20of%20Study/CTEBlueBook2017.pdf ● Zapoznaj się z niezbędnymi udogodnieniami sal szkolnych ● Formuj więzi społeczne i sieci wsparcia. ● Przejrzyj wymagania dotyczące ukończenia nauki ze szkolnym doradcą zawodowym.
II rok (10 klasa)	<ul style="list-style-type: none"> ● Poszukaj swoich zainteresowań zawodowych. Odwiedzaj firmy. Umów się na staże towarzyszące. ● Zdobądź kartę identyfikacyjną stanu Maryland (<i>Maryland State Identification card</i>) w wydziale komunikacji (<i>Motor Vehicle Administration</i>). http://www.mva.maryland.gov/drivers/apply/id-card.htm ● Spotkaj się z personelem szkolnym, by zaaplikować do programu udogodnień egzaminacyjnych stowarzyszenia College Board (<i>College Board Accommodations</i>). https://www.collegeboard.org/students-with-disabilities/request-accommodations ● Podejdź do egzaminu PSAT. ● Przejrzyj wymagania dotyczące ukończenia nauki ze szkolnym doradcą zawodowym. ● Odkrywaj możliwości transportowe. Rozważ odbycie szkolenia z zakresu podróżowania. Korzystaj z transportu zbiorowego aby podróżować w obrębie swojej społeczności. ● Prześnij wniosek mobilnościowy (<i>Mobility Application Form</i>) dla usług mobilnościowych/paraprzewozowych. http://mta.maryland.gov/mobility ● Rozważ zdobycie prawa jazdy. http://www.mva.maryland.gov/drivers/apply/apply.htm http://dors.maryland.gov/consumers/WTC/Documents/Driving.pdf

Wiek/przedział czasowy	Harmonogram działań mobilnościowych dla uczniów kończących naukę w wieku 18 lat
III rok (11 klasa)	<ul style="list-style-type: none"> ● Złóż wnioski w wydziale resocjalizacyjnym (DORS) w okresie jesiennym poprzedzającym końcowy rok edukacji, by uzyskać dostęp do usług rehabilitacji zawodowej. http://dors.maryland.gov/Pages/default.aspx ● Rozważ przejście oceny zawodowej przez wydział resocjalizacyjny (<i>Division of Rehabilitation Services</i>). ● Spotkaj się z personelem szkolnym by zaaplikować do programu udogodnień egzaminacyjnych stowarzyszenia College Board. https://www.collegeboard.org/students-with-disabilities/request-accommodations ● Podejdź do egzaminu PSAT. ● Rozważ zdobycie prawa jazdy. http://www.mva.maryland.gov/drivers/apply/apply.htm http://dors.maryland.gov/consumers/WTC/Documents/Driving.pdf ● Rozważ pracę na część etatu/w okresie wakacyjnym. ● Poznaj możliwości związane ze studiami wyższymi, szkołami zawodowymi, programami szkoleniowymi, siłami zbrojnymi i podjęciem zatrudnienia. Rozmawiaj ze szkolnym doradcą zawodowym i/lub personelem tranzycyjnym. ● Doprecyzuj swoje cele, które zamierzasz realizować po zakończeniu etapu szkoły średniej. ● Odwiedź szkoły wyższe, szkoły zawodowe i ośrodki policealnych programów szkoleniowych. ● Jeśli interesują cię możliwości związane z siłami zbrojnymi, spotkaj się z rekruterem werbunkowym i podejdź do testu ASVAB. military.com/join-armed-forces/asvab ● Jeśli podejmujesz zatrudnienie po zakończeniu nauki, sprawdź możliwości na rynku pracy. Kontaktuj się z rodziną i przyjaciółmi w sprawie ofert pracy w ich miejscach zatrudnienia. ● Porównaj różnice między dwuletnim community college i 4-letnimi programami uniwersyteckimi. ● Rozważ warianty rejestracji na pełny oraz niepełny wymiar programów policealnych. ● Zaczynaj szukać federalnych oraz stanowych zapomóg finansowych i stypendiów dla programów policealnych. ● Odkrywaj/uczestnicz w programach mobilnościowych z liceum do szkoły wyższej. ● Przejrzyj wymagania dotyczące ukończenia nauki ze szkolnym doradcą zawodowym.
IV rok (12 klasa)	<ul style="list-style-type: none"> ● Przygotuj się do egzaminu SAT oraz/lub ACT. http://sat.collegeboard.org/home?affiliateId=nav&bannerId=g-cbh-sat http://www.actstudent.org/ https://www.collegeboard.org/students-with-disabilities/request-accommodations ● Jeśli zarejestrujesz się w community college, przygotuj się do testu Accuplacer. Jeśli otrzymasz kategorię wyrównawczą (niegotowy na podjęcie studiów), otrzymaj dostęp zwróć się do usługodawców akademickich w kwestii kształcenia pre-uniwersyteckiego. http://accuplacer.collegeboard.org/students ● Aplikuj do szkół wyższych, programów szkolenia policealnego lub zwerbuj się do sił zbrojnych.

Wiek/przedział czasowy	Harmonogram działań mobilnościowych dla uczniów kończących naukę w wieku 18 lat
	<ul style="list-style-type: none">● Jeśli aplikujesz do szkół policealnych, skontaktuj się z biurem ds. osób niepełnosprawnych.● Jeśli podejmujesz zatrudnienie, rozpocznij wysyłanie odpowiedzi na oferty pracy.● Wnioskuj o stypendia i granty.● Spotkaj się z doradcą DORS, by przeanalizować możliwości pozyskania funduszy na programy policealne lub zatrudnienie.● W wieku 18 lat wnioskuj o zapomogę uzupełniającą (SSI). http://ssa.gov● Osoby otrzymujące SSI oraz SSDI kwalifikują się do otrzymania zwolnienia z opłat za naukę w dwuletnich community college. https://mhec.maryland.gov/preparing/Pages/FinancialAid/ProgramDescriptions/prog_disabilities.aspx● Między pierwszym dniem stycznia a pierwszym dniem marca wnioskuj o pomoc finansową na szczeblu federalnym oraz stanowym. https://fafsa.ed.gov/● Zapoznaj się z psychologiczną opieką zdrowotną dla osób pełnoletnich, jeśli istnieje potrzeba.● Odkrywaj możliwości związane z technologią wspomagającą (jeśli ma zastosowanie w twoim przypadku), po opuszczeniu systemu szkolnego.● Jeśli spełniasz wymagania, wnioskuj o objęcie programem opieki zdrowotnej. https://mmcp.health.maryland.gov/Pages/Am%20I%20Eligible.aspx● Jeśli jesteś mężczyzną, zarejestruj się w komisji poborowej. http://www.sss.gov● W wieku 18 lat, zarejestruj się w komisji wyborczej.● Zmień swój system opieki zdrowotnej z pediatrycznej na taką, która przysługuje osobom pełnoletnim.● Po przyjęciu do szkoły wyższej, uzyskaj dostęp do usług Biura ds. osób niepełnosprawnych.

Załącznik B

Udogodnienia w placówkach kształcenia policealnego - zbiór najczęściej zadawanych pytań (FAQ)

Ustawa o osobach niepełnosprawnych z 2004 roku wymaga, by uczniowie z niepełnosprawnościami kształcili się według indywidualnego programu nauczania (IEP). Ustawa o osobach niepełnosprawnych (IDEA) nie ma jednak zastosowania w szkolnictwie wyższym i szkołach zawodowych. System szkolnictwa wyższego oraz szkoły zawodowe działają według reguł określonych w innych aktach prawnych szczebla federalnego, w tym: *Ustawa o Amerykanach z niepełnosprawnościami* (ADA) oraz sekcja 504 ustawy o rehabilitacji zawodowej.

❖ DOSTĘP DO UDOGODNIEŃ W SYSTEMACH SZKOLNICTWA POLICEALNEGO

Czy wciąż będę kształcił się według indywidualnego programu nauki (IEP)?

Nie. Na poziomie szkolnictwa wyższego nie prowadzi się IEP. Obowiązki uczelni wyższych i szkół handlowych różnią się w znacznym stopniu od obowiązków szkół średnich. Następną istotną różnicą w kształceniu policealnym jest to, że uczelnie współpracują jedynie ze studentem, nie z rodzicami. Młoda osoba pełnoletnia będzie miała więcej obowiązków jako student uczelni wyższej. W świetle ustaw i regulacji, wnioskowanie o usługi i dostarczanie dokumentacji związanej z niepełnosprawnością stają się odpowiedzialnością studenta. Student musi zainicjować i być aktywnie zaangażowanym w proces wnioskowania o stosowne udogodnienia.

Czy otrzymam takie same udogodnienia jak w szkole średniej?

Niekoniecznie. Reguły indywidualnego toku nauki (IEP) tracą moc po podjęciu nauki w policealnych systemach szkolnictwa. Uczelnie wyższe/szkoły policealne ustalają jakie udogodnienia otrzyma student po zebraniu i analizie przedstawionej dokumentacji i innych informacji.

❖ DOSTĘP DO USŁUG DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W SYSTEMACH SZKOLNICTWA POLICEALNEGO

Gdzie szukać dostępu do usług?

W każdej szkole znajdującej się w systemach szkolnictwa policealnego jest personel, który pomaga studentom z niepełnosprawnościami. Osoby te można znaleźć w Biurach ds. osób niepełnosprawnych (DSS). Aby zyskać dostęp do udogodnień i/lub innych usług, student musi samodzielnie stawić się w biurze ds. osób niepełnosprawnych (DSS). By otrzymać dostęp do potrzebnego wsparcia, student zobowiązany jest skontaktować się z uczelnią.

Kiedy powinienem poprosić o świadczenie usług?

Chociaż student może zażądać udogodnień od uczelni w każdym momencie, to zaleca się, aby skontaktował się z biurem ds. osób niepełnosprawnych (DSS) i umówił się na spotkanie tak szybko jak to możliwe i nie później niż miesiąc przed rozpoczęciem semestru. Zaaranżowanie usług i udogodnień wymaga czasu. Niektóre dostosowania edukacyjne zajmują więcej czasu niż inne. Udogodnień nie stosuje się wstecz. Nigdy nie zwlekaj aż do momentu narastania trudności edukacyjnych.

Jakie dokumenty muszę dostarczyć?

Szkoły ustalają uzasadnione standardy dla dokumentacji. Niektóre szkoły mogą wymagać więcej dokumentów niż inne, jednak wszystkie będą wymagać od młodych ludzi aby dostarczyli dokumentację

przygotowaną przez odpowiednio wykwalifikowanych specjalistów. Student **zostanie obarczony każdą opłatą** wynikającą z procesu pozyskiwania potrzebnych dokumentów. Niezbędne składowe dokumentacji zawierają:

- Orzeczenie lekarskie, stwierdzające niepełnosprawność.
- Opis użytej metodologii orzeczniczej, obecne limitacje w funkcjonowaniu, związane ze środowiskiem edukacyjnym i mieszkaniowym, oczekiwany postęp lub stabilność niepełnosprawności, obecne i przeszłe udogodnienia, usługi i leki.
- Rekomendacje udogodnień, urządzeń adaptacyjnych, usług wsparcia, strategii kompensacyjnych i/lub równoległych usług wsparcia.

❖ UZYSKIWANIE UDOGODNIEŃ W SYSTEMACH SZKOLNICTWA POLICEALNEGO

Jakie udogodnienia mogą otrzymać?

Udogodnienia to modyfikacje wymagań edukacyjnych, które są potrzebne do zapewnienia równości dostępu dla młodych osób pełnoletnich z niepełnosprawnościami. Uzasadnione udogodnienia mogą zawierać:

- Dodatkowy czas podczas egzaminów
- Książki w alternatywnych formatach
- Tłumaczy języka migowego
- Czytniki ekranowe
- Rozpoznawanie mowy
- Inne technologie wspierające

Biuro ds. osób niepełnosprawnych (DSS) współpracuje ze studentami by zorganizować uzasadnione udogodnienia. Udogodnienie nie może być świadczone, jeśli wiązałoby się z poważną zmianą charakteru zajęć. Nie zezwala się na zwolnienie z zajęć wymaganych. Studenci niepełnosprawni mają obowiązek spełnić wymagania programu studiów, by je ukończyć.

Załącznik C

Grupy szczególne

Istnieją inne rodzaje wsparcia i usług związanych z tranzycją, których potrzebować mogą określone grupy osób niepełnosprawnych w związku z dostępem do zatrudnienia, kształcenia policealnego i działalności społecznej. Poniżej omówiono kilka z nich. By zasięgnąć informacji o grupach szczególnych (autyzm, osoby niesłyszące/niedosłyszące, niewidome/niedowidzące), odwiedź stronę tranzycji Maryland:

<https://mdtransitions.org/> By zasięgnąć informacji o szczególnych rodzajach wsparcia rodzinnego, odwiedź stronę rodziców Maryland <https://www.ppmid.org/> lub centrum poradnictwa rodzicielskiego w lokalnej szkole.

Autyzm

Spektrum zaburzeń autystycznych (*Autism Spectrum Disorder - ASD*) jest definiowane przez pewien zestaw zachowań i stanowi „spektrum stanów”, które odmiennie i w różnym stopniu dotyczą poszczególne osoby. Cechy te są na ogół widoczne przed trzecim rokiem życia i niekorzystnie wpływają na wyniki w nauce. Dzieci z tym zaburzeniem wahają się od bardzo sprawnych (prawie nie do odróżnienia od dzieci, które nie mają autyzmu) do głęboko upośledzonych. Niektóre z zachowań związanych z autyzmem obejmują opóźnioną naukę języka, trudności w nawiązywaniu kontaktu wzrokowego lub prowadzeniu rozmowy, trudności z podejmowaniem decyzji, wpływa na rozumowanie i planowanie, co wpływa na wąskie, intensywne zainteresowania, słabe zdolności motoryczne i wrażliwość sensoryczną. Także i tu, osoba znajdująca się w spektrum może naśladować wiele z tych zachowań, kilka, bądź nawet więcej. Diagnozę spektrum zaburzeń autystycznych stosuje się w oparciu o analizę wszystkich zachowań oraz ich nasilenia.

By zasięgnąć więcej informacji i poznać pozostałe dostępne zasoby, zajrzyj na stronę: <http://www.pathfindersforautism.org/> lub <https://www.autismspeaks.org/>.

Osoby niesłyszące/niedosłyszące

- Osoby niesłyszące: Oficjalna definicja głuchoty, zawarta w ustawie o edukacji osób niepełnosprawnych (IDEA) to „upośledzenie słuchu, które jest na tyle poważne, że dziecko jest pozbawione możliwości przetwarzania informacji językowych poprzez słuch, ze wzmocnieniem lub bez niego”. Sformułowanie „ze wzmocnieniem lub bez niego” jest istotne, ponieważ wskazuje, że aparat słuchowy nie zapewni uczniowi odpowiednich warunków, by mógł odnieść sukces w klasie.
- Osoby niedosłyszące: Uczniowie określani jako niedosłyszący cechują się pewnym stopniem ubytku słuchu, od lekkiego do głębokiego. Osoby niedosłyszące mogą odnieść korzyści z używania aparatów słuchowych lub innych urządzeń wspomagających słyszenie. Opierają się przede wszystkim na znajomości języka mówionego w kontaktach z innymi.

By zasięgnąć więcej informacji i poznać pozostałe dostępne zasoby, zajrzyj na stronę www.nationaldeafcenter.org.

Osoby niewidome/niedowidzące

- Według IDEA, upośledzenie wzroku to widzenie, które nawet po korekcie wpływa niekorzystnie na wyniki edukacyjne dziecka. Termin ten obejmuje zarówno widzenie częściowe, jak i ślepotę. Widzenie częściowe może odnosić się do widzenia słabego (niemożność odczytania tekstu z

normalnej odległości, nawet przy użyciu soczewek korekcyjnych). Ślepotą może oznaczać prawną ślepotę (mniej niż 20/200 wzroku w lepszym oku), ograniczone pole widzenia, albo całkowitą ślepotę (brak widzenia).

- Uczniowie z wadami wzroku muszą nauczyć się tych samych przedmiotów i umiejętności akademickich, co ich widzący rówieśnicy, choć prawdopodobnie uczynią to w sposób do nich dostosowany. Muszą również nauczyć się rozbudowanego zestawu umiejętności, które są ściśle związane z widzeniem.

By zasięgnąć więcej informacji i dowiedzieć się o dostępnych zasobach, odwiedź:

Oddział resocjalizacyjny (DORS)

Przewodnik po oddziałach resocjalizacyjnych oraz zasobach dla osób niewidomych lub niedowidzących

http://dors.maryland.gov/Brochures/blind_guide.pdf

Szkoła dla niewidomych w Maryland (The Maryland School for the Blind)

3501 Taylor Avenue

Baltimore, MD 21236

+1(401) 444-5000

<https://www.marylandschoolfortheblind.org/>

Amerykańskie stowarzyszenie osób niesłyszących i niewidomych
(American Association of the Deaf-Blind)

8630 Fenton Street, Suite 121

Silver Spring, MD 20910-3803

+1(301) 495-4403

Telefon z wybieraniem tonowym/telefon tekstowy: +1(304) 495-4402

Adres e-mail AADB-Info@aadb.org

<http://www.aadb.org/>

Organizacja Columbia Lighthouse for the Blind

8720 Georgia Avenue Suite 210

Silver Spring, MD 20910

+1(301)-589-0894

<http://www.clb.org/>

Krajowa federacja osób niewidomych(National Federation of the Blind)

200 East Wells Street

at Jernigan Place

Baltimore, MD 21230

+1(410)-659-9314

Faks: +1(410)-685-5653

<https://nfb.org/>

Załącznik D

Glosariusz terminów i skrótów

ADA - Ustawa o Amerykanach z niepełnosprawnościami (*Americans with Disabilities Act*) - ustawa o prawach obywatelskich dotyczących osób niepełnosprawnych

ASD - Spektrum zaburzeń autystycznych

ASVAB - Test predyspozycji zawodowych sił zbrojnych

AT - Technologia wspomagająca (*Assistive Technology*) urządzenia o niskim lub wysokim stopniu zaawansowania technicznego (na przykład przełączniki, bądź oprogramowanie komputerowe), ułatwiające komunikację lub ukończenie przydzielonych zadań

BHA - Ośrodek leczenia zaburzeń behawioralnych (*Behavioral Health Administration*)

CCS - Koordynator działań społecznych (*Coordinator of Community Services*)

CIL - Ośrodki przystosowania do niezależnego życia (*Centers for Independent Living*)

Usługi społecznościowe - Usługi świadczone w społeczności, w której osoby niepełnosprawne, bądź pełnosprawne pracują, mieszkają i spędzają wolny czas, kontra segregowane środowisko, w którym wszystkie osoby w danym środowisku są niepełnosprawne.

Konkurencyjne zatrudnienie - Zatrudnienie uzyskane w środowisku zawodowym w obrębie społeczności, które nie wymaga dodatkowego wsparcia.

CRP - Partner rehabilitacyjny (podmioty szkolne, które mogą świadczyć usługi i udzielać wsparcia osobom niepełnosprawnym po opuszczeniu przez nie szkoły, o ile zostaną uznane za uprawnione).

DDA - Ośrodek dla osób niepełnosprawnych (*Developmental Disabilities Administration*)

DORS - Wydział resocjalizacyjny (*Division of Rehabilitation Services*)

DLLR - Wydział ds. pracy, wydawania Zezwoleń, oraz rozporządzeń (*Department of Labor, License, and Regulation*)

DSS - Wydział usług socjalnych (*Department of Social Services*)

Kwalifikowalny - Należy poddać się procesowi kwalifikacji spełniając określone wymogi

Uprawniony - Usługi są zagwarantowane

Opieka nad dzieckiem - postępowanie sądowe, które przyznaje osobie dorosłej ze znaczną niepełnosprawnością poznawczą osobę decyzyjną (np. rodzicowi przyznaje się prawo do decydowania o finansach dziecka).

Informator stanu Maryland, poświęcony zagadnieniom tranzycji niepełnosprawnych uczniów średnich na rynek pracy

IDEA - Ustawa o edukacji osób niepełnosprawnych (*Individuals with Disabilities Education Act*) - przepisy federalne regulujące edukację specjalną

IEP - Indywidualny tok nauczania (*Individual Education Program*)

Kwestionariusze zainteresowań zawodowych - ćwiczenia pisemne lub komputerowe, które pomagają danej osobie określić, jaka praca może być dla niej odpowiednia na podstawie rzeczy, które lubi robić i działać, w których lubi uczestniczyć.

IPE - Zindywidualizowany plan zatrudnienia (*Individualized Plan for Employment*)

MA - Pomoc medyczna

MTA - Organy tranzytowe w Maryland (*Maryland Transit Administration*)

Pre-ETS - Usługi tranzycyjne przed podjęciem zatrudnienia w ramach ustawy o innowacjach i możliwościach dla siły roboczej (*Workforce Innovation and Opportunity Act - WIOA*).

Upominanie się o swoje prawa - Proces ubiegania się o niezbędne usługi na własną rękę.

Samostanowienie - Proces, w którym preferencje, zainteresowania, umiejętności i życzenia jednostki są głównym przedmiotem planowania i realizacji działań.

SGA - Zasadnicza działalność zarobkowa

SSA - Świadczenia z tytułu pomocy społecznej

SSDI - Ubezpieczenie na życie dla osoby niepełnosprawnej

SSI - Zapomoga uzupełniająca

VR - Rehabilitacja zawodowa

WIOA - Ustawa o innowacyjności siły roboczej i możliwościach zatrudnienia

Załącznik E

Proces tranzycji: Powiązanie z właściwą placówką

Do osiągnięcia swoich celów zatrudnieniowych, kształcenia policealnego, szkolenia, czy niezależnego funkcjonowania (w stosownych przypadkach), uczniowie z niepełnosprawnościami mogą potrzebować usług pomocy społecznej. W związku z tym uczniowie i rodziny powinni nawiązywać odpowiednie kontakty przed ukończeniem szkoły, aby nie było luk w świadczeniu usług. Za twoją zgodą, przedstawiciel szkoły pomoże połączyć ucznia z odpowiednimi agencjami. Obowiązkiem studenta i rodziny jest zakończenie procesu aplikacyjnego w celu zapewnienia otrzymania niezbędnych usług, jeśli student zostanie zakwalifikowany.

Informator poświęcony zagadnieniom tranzycji niepełnosprawnych uczniów szkół średnich na rynek pracy dostarcza informacji na temat potencjalnych usług pomocy społecznej dla osób dorosłych. Przewodnik zawiera informacje na temat kryteriów kwalifikowalności poszczególnych agencji i określonego procesu wiązania z nimi ucznia. Niniejsze informacje pomogą tobie i twojemu dziecku w rozpoczęciu procesu tranzycji i powiązania z usługami pomocy społecznej dla osób dorosłych.

Zapoznanie się z informatorem poświęconym zagadnieniom tranzycji niepełnosprawnych uczniów szkół średnich na rynek pracy stanowi pierwszy krok w procesie powiązania z właściwą agencją. Przewodnik zawiera informacje potrzebne do wybrania właściwej agencji udzielającej pomocy. Pracownicy szkoły mogą podać dane kontaktowe dotyczące procesu aplikacyjnego.

Otrzymanie niniejszego informatora stanowi wstępne połączenie z agencjami świadczącymi usługi pomocy społecznej dla osób dorosłych. Rozpowszechnianie niniejszego przewodnika jest częścią procesu tranzycji, a Państwa podpis na formularzu potwierdzi otrzymanie przewodnika.

Imię i nazwisko ucznia:

Data:

Szkoła:

Podpis ucznia:

Podpis rodzica:

Informator stanu Maryland, poświęcony zagadnieniom tranżycji niepełnosprawnych uczniów
średnich na rynek pracy

By zasięgnąć więcej informacji dotyczących tranżycji uczniów szkół średnich na rynek pracy:

Skontaktuj się z zespołem tranżycji uczniów szkół średnich stanu Maryland–

Maryland State Department of Education (Wydział Edukacji stanu Maryland)
Division of Early Intervention and Special Education Services
(Oddział Wczesnej Interwencji i Usług Edukacji Specjalnej)
200 West Baltimore Street
Baltimore, Maryland 21201
Telefon: +1(410)-767-0244
Faks: +1(410)333-8165

Wydział Edukacji stanu Maryland

Wersja poprawiona z kwietnia 2020 r.